

ناول

لسم ولسمشر

لیکوال: نورالله سلطان زوی

د کتاب ځانگړنې:

د کتاب نوم: **لسم ولسمشر/ناول**

ليکوال: نورالله سلطان زوی

د پښتۍ ډيزاين: صديق علمي

د چاپ شمېر: دوه زره ټوکه

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هـ ش

چاپځای: وایگل چاپ/۰۷۸۲۹۸۹۶۹۶

کمپوز: حسیب الرحمن ساحل

ددې کتاب د هر ډول چاپ او خپرولو حقوق له لیکوال سره خوندي دي

ڊالی

ٽولو هغو وگړو ته چي ضميرونه بي د واقعتونو په لٽه کي وي.

استاد نورالله سلطان زوی

سريزه

زموږ اتلان تل له مړينې وروسته ياديري، ښې بيلگې يې سيدجمال الدين افغان، غازي امان الله خان او ډاکټر نجيب الله دي.

هر څوک دا خبره کوي، راځئ د خپلو اتلاتو قدر د دوی په ژوندونې وکړو خو هيچا په دې برخه کې قدم پورته نه کړ. تل مو اتلان په سترې او ستومانه حالت کې يا دې ته اړ کېږي چې خپل وطن پرېږدي يا د پرديو په لمسون وژل کېږي.

دا راته لويه بې انصافي ښکاري چې په ژوندون يې په کابو ولو او سل کاله وروسته بيا پرې وياړو.

نو ما هم په همدې موخه د خپل اتل ولسمشر محمد اشرف غني په هکله د لسم ولسمشر تر سرليک لاندې يو ناول وليکلو.

په دې ناول کې مې د ولسمشر محمد اشرف غني هغه وطن پالنه را اخيستې دی چې زموږ راتلونکي نسلونه به زر کاله وروسته هم پرې وياړی.

څرنگه چې ناول ډېر معلومات نه شي ځايولی نو زه هم پر څو کلي مسایلو پسې لاړ يم او له جزیاتو مې ډډه کړي.

نور تاسو او د ناول ترمنځ خنډ نه جوړېږم دا تاسو او دا مو لسم ولسمشر.

استاد نورالله سلطان زوی

شونډې يې وخوځېدې، لاسونه يې لپه کړل، ښه ځنډ وروسته يې دواړه لاسونه په مخ کش کړل. جاينماز يې له گومنو (د جاينماز پيڅو) را ونيولو ټول يې کړ. په الماري کې يې کېښود. د چپ لاس په مړوند يې ساعت تاو کړ، ساعت ته يې سترگې ونيولې، له يوې شل دقيقې تيرې وې. په ديوال ځوړند تصوير يې سترگې ولگېدې.

ورو ورو ورنژدې شو. ښه ډېر يې ورته وکتل.

خو تسلي يې و نه شوه.

تصوير يې راښکته کړ. له ځان سره وغړيده، ويې ويل:

- نن خو دې بيا په سترگو کې ارام نه ليدل کېږي!!

د څادر پيڅه يې د تصوير په ښېښه تېره کړه، په ښېښه نرۍ اوږدې ليکې جوړې شوې، بيا يې په خپل ځای کې را ځوړند کړ.

يوه شېبه غلې شو، په تصوير کې يې سترگې گڼلې وې، له خولې يې اخ ووت:

- اخ زما خدايه! صبر راکړې، صبر!

په سترگو کې يې اوښکې ځليدلې يو سوړ اسويلی يې و يوست، مخامخ يې ديوال ته ډډه و وهله، په فکرونو کې ډوب شو.

ښکلا د چای پتنوس را د ننه کړ. پتنوس يې په ځمکه کېښود، د پلار په لوري يې پام شو، چې سترگې يې لکه غمي ځليږي.

د پلار تر څنگ کېښناستله، لاسونه يې ترې په گوتو کې ونيول، د ټيکري په پيڅه يې د پلار اوښکې وچې کړې او په غلي غږ يې وويل:

پلاره!

- نن دې بيا دې تصوير ته اوښکې توښې کړې؟

- دا تصویر به دې لیونی کړي، ټول ویشتان یې در سپین کړل، لکه د عربو مسافري دې چې کړې وي!
 الماس خپلې سترگې و مړلې، ښکلا یې په سر ښکل کړه. ویې ویل:
 - نه لورې دا تصویر زما د هیلو او خوبونو هېنداره ده!
 دا طبیعي خبره ده، کله چې یو څوک خپلې هیلې او خوبونه د حقیقت په بڼه و ویني؛ نو کله تېر وخت وریادیري، کله راتلونکی او د دې دواړو وختونو تر منځ پرتله کولو پر مهال یې له سترگو اوښکې تویری!
 خو دا اوښکې کله د بیوسۍ شکل لري او کله کله د غرور بڼه هم خپلوي.

ښکلا د تصویر په لوري لاس سم کړ، ویې ویل:
 - زه به همدا اوس دا تصویر له دې کوټې لرې کړم، ترې خلاص به دې کړم.

له انگرېه به یې هم د باندې وباسم.
 ښکلا له ځایه پورته کېدله، چې تصویر له دیواله لرې کړي او د باندې یې وباسي، خو الماس په مټ کې ونیوله، ورته ویې ویل:
 نه نه لورې!
 - دا څه کوي؟!

د دې تصویر ایستل زما د ساه ایستل دي!
 دا منم چې په څرگنده مې ژپړوي، خو د ژړا تر څنګ یو ډول سکون را کوي. د دې تصویر تر شا روښنایي وینم، خو په دې نه پوهیږم چې دا وړانګې له کومه ځایه راځلیري!

ښکلا غلې ودریده او د پلار په سترگو کې یې سترگې ونیولې، زړه یې لوی کړ، له پلار یې وپوښتل:

نو په دې تصویر کې څه دي، چې هم دې ژپوي او هم سکون درکوي؟

- زه خو چې ټوله ورځ هم ورته وگورم، کومه اغیزه نه راباندې کوي یوه کپړۍ ده! دوه سترگې او یو ډنگر وجود!
الماس مسکې شو، ښکلا ته نږدې شو بیا یې په سر ښکل کړه، خبرې یې پیل کړې:

لورې! په دې تصویر کې زه د یو ملت هیلې وینم!
د هغه کړیدلي ملت هیلې، چې د ځگیرویو او کوکوله لاسه یې ټول کاینات شپه او ورځ ژپیري. کله چې د یو داسې ځوریدلي ملت هیلې وگورې چې مسکې مسکې کپړي او د غوړیدو په حال کې وي؛ نو حتماً به هم سکون اخلي او هم به ژاړي!

زه په دې تصویر کې ډېر درد وینم.
- هغه درد چې زه یې وینم، که نړۍ یې هم وويني نو ټوله نړۍ به په ژپا شي کوکې به وکړي! کائنات به بې هوښه شي! ټوله نړۍ به ولږزوي.
ښکلا په تصویر کې سترگې ونيولې، خو نه یې پکې هیلې لیدلې شوې او نه یې په کې درد، نو ځکه یې نه سکون ورسره کولو او نه یې ورته ژړل.
ښکلا تصویر ته گوته ورسره کړه، ویې پوښتل:
نو دا څه ډول تصویر دی، چې تاسو په کې هر څه وینئ او زه په کې هیڅ؟

الماس او زرغونې همدا یوه لور لرله، چې په دولسم ټولگي کې یې زده کړې کولې. الماس به تل خپلې لور ښکلا ته د هېواد تاریخي کیسې ویلې او دا سپارښتنه به یې ورته کوله، چې په راتلونکې کې باید د پلار په څېر یوه با جرئته مسلکي ښوونکې شي.

الماس يوه شېبه غلی شو، بيا يې د ښکلا پوښتنې ته داسې ځواب ورکړ:

لورې لومړی چای واچوه بيا به خبرې کوو.
ښکلا هم له ځايه پاڅېده پلار ته يې چای واچوه پياله او شريني دانې چې د گورې له ژيرو کنډوکو ډکه وه د پلار مخې ته کېښودل.
د شنه چای شمه په پياله کې ښکته او پورته کېدله.
الماس په پياله کې سترگې ونيولې بيا يې سترگې پورته کړې ښکلا ته يې وويل:

لورې! ته هم يوه پياله وڅښه.
ښکلا لا ناسته نه وه، چې الماس د پيالو پتنوس را کش کړ او ښکلا ته يې په بله پياله کې چای واچوه.
د پيالو له غاړو د چای تاوونه لکه ماران را پورته کېدل الماس خپلې خبرې پيل کړې:
لورې! په دې تصوير کې ډېرې خبرې دي. هغه متل مې را ياد شو چې وايي:

يو تصوير زر خبرې!
که ووايم: يو تصوير او يو راتلونکی! نو دا به هم سمه وي، خو زه يې رالندوم:

په دې تصوير کې چې تاسو څوک وينئ له نن څخه ۷۰ کاله وړاندې د لوگر ولايت د شاه جهان احمدزي په کور کې يې دې نړۍ ته سترگې وغړولې.
د کورنۍ غړي يې ډېر خوښ ؤ. له خدای ﷻ څخه يې شکر اداء کړ چې په داسې يو ښکلي ماشوم يې ونازول.

خوږ ؤ، ډېرې ښکلې سترگې يې درلودې، گرد مرد سپين لاسونو ته به يې د هر چا مينه راتله او د کورنۍ په ټولو غړو له حده زيات گران ؤ. مور او

پلار يې ښه پالنه کوله. ورځ په ورځ ښه کېده. خو کاله وروسته ښوونځي ته د تلو شو. د همدې ولايت په يوه ښوونځي کې يې په زده کړه پيل وکړ، له کوچنيتوبه يې له کاغذ او قلم سره مينه لرله. د کتابونو زرغون رنگه څرمنيزه بکسه به يې تر شا تړلې وه. په خپلو همزولو کې به له ورايه ښکارېده. په ډېر شوق او ذوق سره يې د ښوونځي دا خواږه وختونه تېرول، چې څه وخت وروسته يې د حبيبيې لېسې ته لار وموندله.

خو کاله وروسته يې د حبيبيې لېسې څخه د ۱۲ ټولگي د فراغت سند ترلاسه کړ.

د زده کړې او پوهې بې کچې مينې يې ارادې لا پياوړې کړې او غوښتل يې، چې زده کړه وکړي که هغه په هر ځای کې وي.

نو ځکه له دې وروسته د لوړو زده کړو د ترلاسه کولو په موخه د لبنان هېواد ته لاړو. د څو کالو هڅو او ستونزو گاللو وروسته په دې وتوانيده، چې د بيروت امريکايي پوهنتون کې د سياسي علومو په برخه کې د ليسانس او ماسټري سندونه ترلاسه کړي.

د ماسټري د ترلاسه کولو څخه وروسته بېرته د گران هېواد افغانستان په پاچه خاوره قدم کېښود. د کابل پوهنتون د ټولنيزو علومو په پوهنځي د وگړ پوهنې په برخه کې يې په تدريس پيل وکړ. په هغه وخت کې د کابل په پوهنتون کې تدريس د هر چا د وسې کار هم نه ؤ، يوه ځانگړې وړتيا به دې لرله، چې هلته د استاد په دنده گمارل شوی وای.

الماس په دوه گوتو کې د گورې کنډوکی را واخيست تر غاښونو يې لاندې کړ، د چای پيال يې پورته کړه غوړپ يې ترې وکړ، د گورې کنډوکی داسې خوړين شو لکه په لوټه چې اوبه واچوې. د الماس له خولې هم د چای

تاوونه را ووتل او له پيالې هم تودې لوڅرې پورته کېدلې، پيالې يې په لاس کې نيولې وه او ښکلا ته يې وويل:

لورې له چای هم غورږ کوه!

دا ډېرې اوږدې کيسې دي.

زما پلار ته دې خدای ﷻ بښنه وکړي ډېر پرې گران وم. تل به يې راته د سقاو د وخت کيسې لوستلې.

دواړه به په يوه کمپله کې پټ ؤ، خو له ځان سره به مې ويل:

کاش مور مې هم راسره وای، ځکه د مور لمن خو جنت وي جنت!

له بده مرغه چې زه يتيم وم مور مې په پلار سپارلې وم.

پلار به مې هم زما د ذهن بوختولو په موخه هره شپه راته يوه يوه تاريخي کيسه لوستله. د مور په بيلتون کې له ځانه په ناخبره توگه يو تاريخ پوه شوم. اوس مې هم په ياد دی چې يو ماخوستن مې پلار لږ ناروغ ؤ او راته ويې ويل:

نن ناروغ یم ومې بښه کېسه نه شم ويلی.

ما هم ورسره ؤمنله. خو زه د کيسې له هنره نه وم خبر. تر ډېر وخته وينس وم په يو لټ او بل لټ به اوښتلم؛ خو يو وخت ؤ چې سترگې مې خوب نيولې وې راوينس شوم.

پلار مې سهارنۍ چمتو کړې وه، هر چاته دې خدای ﷻ داسې پلار ورکړی، په گډه مو له سهارنۍ ډېر خوند واخيست. پلار مې پوهنتون ته لاړ او زه ښوونځي ته.

پلار مې د ټولنيزو علومو په پوهنځي کې استاد ؤ او مور مې د يوې ليسې مديره وه چې هغې هم په ټولنيزو علومو کې خپلې زده کړې ترسره کړې وې.

پلار به مې ويل:

مور دې يوه ډېره مهربانه ښځه وه، په ښوونځي کې به يې په يتيمو ماشومانو ځانگړې پام کاوه؛ خو خبره نه وه چې خپل زوی هم يې موره پريږدي او د تل له پاره ورسره خدای په امانې کوي. زه هم له دوی اغيزمن شوم چې د تاريخ په ځانگه کې مې خپلې زده کړې پيل کړې او اوس د تاريخ استاد یم. ښکلا فکرونو په مخه کړه، په ذهن کې يې عجيب تصوير مجسم شو: اوه کلن ماشوم له خپل پلار سره په کمپله کې پټ وي او د پلار خبرو ته يې غوږ نيولی وي. هره خبره يې په ډېر پام سره اوري. بړنگې سترگې يې په تياره کې ځليږي. يو وخت وي چې په سترگو کې يې د غريدا ځواک نه وي پاتې، ځلا يې ورو ورو کميږي او د پلار خبرو يې د خوب غېږې ته سپارلی وي.

پلار يې هم وپوهيږي چې ماشوم ویده شو پر بالښت يې سر ورسم کړي، کمپله پرې کش کړي. له خولې يې سوږ اسويلی ووځي، بيا ووايي: مور هم لوی نعمت دی. نارينه هغه وخت پوهيږي، چې د يو ماشوم پالل ورغاړې شي، چې د ماشوم لويول څومره ستونزې لري. په دې وخت کې د ښکلا له سترگو او ښکې توښې شوې، ژر ژر يې د خپل سالو په پيڅه وچې کړې، د چای پيال له يې پورته کړه يو ښه غوږپ يې ترې وکړ او د پلار د پام اړولو له پاره يې وويل:

فکر کوم چې تاسو له دې تصوير سره د استادۍ رشته هم پالۍ؟

الماس مسکۍ شو او زياته يې کړه:

کاش چې زه هم داسې يو څوک وای!!

الماس بيا له چای غوږپ وکړ او خپلې خبرې يې وغځولې:

لورې! کوم، کوم نوښتونه به يې درته ووايم:

يو څه وخت وروسته د بورس له لارې د نيويارک کولمبيا پوهنتون ته لار وموندله، د ځوانۍ انرژي يې د پوهنتون په درسونو مصرف کړه او له ياد پوهنتون څخه يې په نړيوالو اړيکو کې د ماسټري بل سند ترلاسه کړ. شپه او ورځ يې په ځان يوه کړه او خپلو ټولگيوالو ته يې خپل افغاني غرور ښکاره کړ. الماس د چای پياله پورته کړه، ښکلا ته يې ورمير ور کور کړ، ورو يې وويل:

لورې! چای در څخه سوړ شو.

ښکلا سمدلاسه پيالې ته لاس ور وغځولو، پياله يې پورته کړه. الماس په شونډو ژبه کش کړه، لمندې شونډې يې وښوريدلې، ويې ويل:

د وخت ضايع کېدل يې وجدان نه منل، د دوکتورا تر لاسه کولو ته يې پاڅې بله وهلې، د وگړ پوهنې په برخه کې يې له همدې پوهنتون څخه د دوکتورا سند هم تر لاسه کړ. دغه دوره يې هم ډېره بريالۍ وه. په افغاني غرور يې خپلې وړتياوې نړۍ ته وښودې. وروسته د کاليفورنيا د برکلي پوهنتون ته د تدريس په موخه ځکه بلنه ورکړل شوه، چې د محصلۍ په دوره کې يې د ټولو استادانو پام خپل کړی ؤ. اته کاله يې په ياد پوهنتون کې تدريس وکړ او همدارنگه د امريکا جان هاپکينز پوهنتون کې يې هم د استادۍ سپيڅلې دنده ترسره کړه.

ښکلا وروځې کش کړې، ويې ويل:

برکلي او جان هاپکينز پوهنتونونه خو د نړۍ له غورو پوهنتونو گڼل کېږي.

الماس د هو په مانا سر وښوراوه. خپلې خبرې يې وغځولې: همدارنگه نړيوال بانک کې د لوی پوه انسان په توگه يې دنده پيل کړه.

- د اقتصادي پروگرامونو د انساني اړخونو تحليل به يې کولو او مناسبې حل لارې به يې وړاندېزولې.

- تقريباً ۱۱ کاله يې په نړيوال بانک کې دنده ترسره کړه خپل کار يې په ختيځه اسيا کې د پروژو په طرحه کولو پيل او وروسته يې د نړيوال بانک له پاره سياسي ستراتيژي ترتيب کړه.

الماس د خبرو په منځ کې له ښکلا و پوښتل:
لورې څه فکر کوې چې په نړيوال بانک کې ۱۱ کاله کار کول لوی وياړ نه دی؟!

ښکلا وويل:

هو پلاره لوی وياړ دی او د هر چا کار هم نه دی!
الماس خپلې نيمگړې خبره را واخيسته:
- په همدې وخت کې د هېوادونو په هکله يې د نړيوال بانک ستراتيژي وکتله او اړين اصلاحات يې وړاندیز کړل.

ښکلا د خبرو په منځ کې وويل:
د افغاني غرور خبرې خو هر سړی کوي خو دې ته وايي افغان! په نړيوال بانک کې کار کول هم وړتيا غواړي!
الماس د يو اسويلي په بدرگه وويل:
هی لورې! تر اوسه خو مې ډېر لږ څه درته وويل، خبر نوره به هم وپوهېږي.

الماس خپلې خبرې بيا وغځولې:
- په نړۍ کې د ادارو او دولتي بنسټونو په هکله يې د يو لړ بنسټيزو اصلاحاتو وړاندیز وکړ.

- د روسیې د ډبرو سکارو پر پروگرامونو یې د خپلو وړاندیزونو د عملي کولو کار پیل کړ.

- په چین، هندوستان او روسیه کې یې د لویو پروژو اقتصادي اصلاحاتو د پلي کولو له پاره پنځه کاله اغیزمن کار وکړ.

ښکلا د خبرې په منځ کې را ولویده:

پلاره! نور خلک د خپل هېواد په جوړونه کې له هر چا ګټه اخلي خو موږ د خپل هېواد په ښکولو کې له هر چا مرسته غواړو!

الماس د یو سوړ اسویلي په بدرګه وویل:

بس د نورو او زموږ ترمنځ توپیر همدا دی!

الماس سر وښور او په بیا یې نیمګړې خبره را واخیسته:

په ټولو کارونو کې یې ښې پایلې ولرلې، نو ځکه یې ټول نړیوال درناوی کوي او په هر پوهنتون کې یې استادان د یوې بیلګې په توګه محصلینو ته یادوي.

کله چې به یې د نورو هېوادونو په هکله خپل نظر وړاندې کاوه بیا یې د خپلو وړاندې شویو نظریاتو په عملي کولو کار پیلولو، نو د خپل هېواد بې وزله، نیستم او جګړه ځپلي هېوادوال سترګو کې ښځه او ویل به یې:

کاش زه په خپل هېواد کې داسې پروژې تطبیق کړم! دا زما لویه کمزوري ده، چې خپل هېواد ته مې څه نه دي کړي.

آیا پر ما مې هېواد حق نه لري؟

آیا د هغو کورنیو غربت وزغمم، چې ماشومان یې هره شپه بهار ویده

کېږي؟!

تل به یې ځان ملامتولو او له لوی خدای ﷻ څخه به یې غوښتنه کوله:

یا الله! داسې یو فرصت په لاس راکړې چې د خپلو هېوادوالو په ټپونو

پټی کړم. شپه او ورځ کار وکړم، چې خپل هېواد وال له غربت وژغورم.

الماس تصویر ته گوته ور سمه کړه ويې ويل:
له ماشومتوبه يې له زده کړې سره مينه وه. د هر موقف تر څنګ يې
زده کړې کړې دي.

په نړيوال بانک کې د کار پر مهال ئې د هاروارډ - اينسيډ او سټنفورډ
تجارتې پوهنتونونو له خوا د مشرتابه (رهبريت) تر عنوان لاندې جوړ شوي
روزنيز پروګرامونه وڅارل.

- د اتم ولسمشر د واکمني راپرځېدلو وروسته يې بيا د افغانستان په
خاوره قدم کېښود. زړه يې بل ډول خوښي کوله او ويل يې:
نن د دې وجود انرژي د پلرونو او نيکونو ټاټوبي کې په مصرف رسوم.
ښکلا د پلار خبرې پرې کړې:

خود به خوښ ؤ، چې د کلونو کلونو ارمان يې پوره کېده.
الماس غاړه تازه کړه، ويې ويل:

سمدلاسه لاس په کار شو. د لخصر ابراهيمي د لوی سلاکار په توګه
يې په کار پيل وکړ.

- د بن د پروسې په عملي کولو يې هم کار پيل کړ او په لنډ مهاله اداره
کې يې د اداري مشر سلاکار په توګه دنده ترسره کړه. لومړنی کس ؤ چې
خپلې تجربې يې د خپلو خلکو د خدمت له پاره په کار واچولې.

په نړۍ کې يې په ډېرو لوړو بستونو کار کړی، خو د يو افغاني او انساني
احساس له مخې يې دا هر څه پرېښودل. په دوه زره يو زکال د سيپټمبر د
يولسمې پېښې څخه وروسته په نړيوال بانک کې له دندې څخه استعفا لیک
وړاندې کړ.

د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال د ماليې وزير په توگه وټاکل شو، چې په دې برخه کې يې خورا ډېر د پام وړ بدلونونه راوستل او په سيمه کې تر ټولو غوره محاسب په نوم ياد شو!

د ماليې په برخه کې يې د بنسټيزو اصلاحاتو او نوښتونو سره د هېواد د مالي سياست، شفافيت او حساب ورکونې پروسه يې عملاً رامنځ ته کړه. - په دې و توانيده چې په درې اونیو کې د دولت عوايد مرکزي کړي. - نوي بانکي نوټونه يې چاپ کړل او بازار ته يې وړاندې کړل. د يوې ښې سيکې خاوندان يې کړو؛ خو موږ اوس هم په مختلفو ولايتونو کې په مختلفو پرديو سيکو پير او پلور کوو.

ښکلا له جيب څخه د افغانيو سلگون نوټ را ويوست. نوټ يې خلاص کړ. په نوټ کې يې د يوه جماعت په تصوير سترگې ښخې شوې. په تصوير کې يې سترگې ونيولې. يوه شيبه غلې وه بيا يې سترگې پورته کړې وې ويل:

څومره سپيڅلې عقیده لري! د ځينو هېوادونو په سیکه کې به تک شین خریلي مخ رډې سترگې درته نیولې وي! لیکن زموږ په سیکه کې د خدای جلّ و کور ښکاري.

الماس هم په نوټ کې سترگې ونيولې، یوه شیبه غلې ؤ. ناڅاپه یې وویل:

خو موږ په همغه سیکه پير او پلور کوو. په خپله سیکه شرمیرو!

ښکلا نوټ ټول کړ بیا یې ښکل کړ، ویې ویل:

پلاره اورم!

الماس په خپلو پاتو خبرو پیل وکړ:

خزانه کمپيوټرايز او د خزاني له پاره يې واحد سيستم دود کړ.

- له بودېجوي کمېټې پرته مالي پاليسي تصويب او پلې شوه. بودېجه د بنسټيزو او عمده وسايلو په توگه وپېژندل شوه، د گمرکاتو او تعرفې سيستم اصلاح شو.

د ښه شفافيت له پاره يې خلکو، کابينې او نړيوالو مرستندويانو ته د راپور او حساب ورکولو ميکانيزم رامنځ ته کړ. د ماليې په وزارت کې د فساد د مخنيوي په موخه يې عملي سيستمونه وضع کړل.

- په اختلاس او درغليو ککړ خلک يې له دندو گوښه او د هغه مهال د ملي اردو د سرتېرو تنخواوې يې د سمو او موثقي لېستونو تر برابرولو پورې وځنډولې؛ ځکه چې په لېستونو کې ډېر خيالي سرتېري لېدل کېدل. ښکلا د خيالي سرتېرو نوم نه و اوريدلی، ځکه يې وپوښتل: خيالي سرتېري!؟

الماس د ښکلا پوښتنه داسې ځواب کړه: خيالي سرتېري په دې معنی چې سرتېري نه وي، ليکن معاش يې اخيستل کېږي. هر زور واکي لېستونه جوړ وي. ښکلا له حيرانتيا غلې وه، هيڅ يې ونه ويل. الماس خپله خبره را واخيسته:

د هغه وخت د دولت له خوا د ښه ماموريت د ترسره کولو په بدل کې تر ټولو اعلى ايوارډ او د سيد جمال الدين افغان افتخاري مډال ورکړل شو. - په پايله کې د اسيايي هېوادونو تر منځ د غوره ماليې وزير په توگه وپېژندل شو.

د برلين په کنفرانس کې چې د ۶۵ هېوادونو د ماليې او بهرنيو چارو وزيرانو په کې گډون درلودلو، د ماليې د وزير په توگه يې د افغانانو د راتلونکې

د خوندي کولو په موخه ۷ کلن پروگرام وړاندې کړ، چې د ۶۵ هېوادونو وزیران ورته گوته په غاښ پاتې ؤ. نوموړې طرحه د یو نیستمن او بې وزله هېواد له لوري ترتیب شوې غوره طرحه وپېژندل شوه. د نوموړي پروگرام اصلي بنسټ او مفکوره دوه اړخیزه ژمنتوب یعنې له یوه لوري د افغانستان دولت او نړیوالې ټولنې ترمنځ او له بله پلوه د افغانستان دولت او افغان ولس ترمنځ ژمنه تشکیلوله. له همدې امله نړیوالې ټولنې ژمنه وکړه چې د پروگرام له مخې له افغانستان سره د دریو کلونو له پاره ۸.۲ بیلونه ډالره مرسته وکړي!

لوري! دا تصویر د هغه چا تصویر دی چې د نیستۍ د ټغر ټولولو په موخه یې ځینې پروگرامونه رامنځ ته کړل چې ښه بېلگه یې د ملي پیوستون پروگرام دی.

د ملي پیوستون پروگرام په اوریدلو سره ښکلا څیر شوه او ویې ویل: ملي پیوستون پروگرام!

هغه پروگرام چې زموږ د کلي څاه یې هم جوړه کړه؟

الماس په شونډو ژبه کش کړه، ویې ویل:

هو لري! همغه ملي پیوستون یادوم.

په دې وخت کې د الماس موبایل وکړنگېده.

الماس موبایل را پورته کړ د سکرین پر مخ د درویش نوم پرکېدلو. د

موبایل پر سکرین یې گوته کش کړ غوږ ته یې ونیولو:

اسلام علیکم ریس صیب.

له هغه لوري هم خبرې کېدلې الماس غوږ ورته نیولی ؤ. یوه شیبه

وروسته یې وویل:

سمه ده ریس صیب وپوهېدم د خدای په امان ښه وخت.

د موبایل پر سکرین یې بیا گوته کش کړه اړیکه غوڅه شوه. موبایل

یې پر توشکه واچاوه.

ښکلا اندیښنو په مخه کړې وه نو ځکه یې وپوښتل:

پلاره څوک ؤ او څه یې ویل؟

ریس صیب ؤ غوښتل یې صبا ته د ځوانانو د ذهنیت جوړونې په موخه

یوه لیکچر وړاندې کړم.

په هر صورت د ملي پیوستون خبرې ته راگرځم:

دا پروگرام د افغانستان په کلیو کې د سیمه ییزو شوراګانو جوړول ؤ.

همدغو شوراګانو د خپلو سیمو لومړیتوبونه ټاکل، د پلانونو او پلي کولو

مسئولیت یې په غاړه لرلو، بیا ورسره یوه اندازه مالي مرسته کېدله. نوموړی

پروگرام په ټول هېواد کې له هرکلي سره مخ شو.

په افغانستان کې د ملي پیوستون د بريالي کېدلو له مخې په ډېرو نورو

هېوادونو کې دا پلان ونیول شو، چې په خپلو سیمو کې ورته پروگرام پلان او

پلی کړي.

ښکلا چې د پلار نازولې لور وه، په ډېر ناز له ځایه پورته شوه طلايي

وینښتان یې دوه درې ځله یو خوا او بل خوا وڅنډل، سر یې پورته کړ په تصویر

کې یې سترګې ونیولې، ویې ویل:

ډنگر وجود او دومره لوی کارونه!

ښکلا بیرته خپل ځای ته راوگرځېدله.

الماس هم پرته له څه ویلو په خپلو خبرو پیل وکړ:

د مخابراتو وزارت سره یې مرسته وکړه او د یوې رڼې پروسې له لارې

یې مخابراتي شرکتونو ته د فعالیت او پانګونې جواز ورکولو سپارښتنې او

لارښوونې وکړې.

دا کار ډېر اغیزمن ؤ، په پیل کې د موبایلونو شمېر سل زره سیټ ؤ، اوه

کاله وروسته اوه نیم میلیونو ته لوړ شو.

ښکلا له جیهه موبایل را ویوست د موبایل په سکرین یې گوتې وتپولې
بیا یې وویل:

واه _ واه دا هم د ده د هڅو ثمره ده؟

الماس د هو په مانا سر وښوراوه، خپلې خبرې یې اوږدې کړې:
- د نهم ولسمشر د ټاکل کېدو وروسته یې په کابینه کې د دندې ترسره
کولو څخه ډډه وکړه او د کابل پوهنتون ریاست یې غوره وبللو!
د ښلا شونډې وغوړیدې ویې پوښتل:
دا ولې؟

د الماس تندۍ تریو شو، زیاته یې کړه:
له نظام یې زړه تور ؤ په اداري فساد ککړ نظام ؤ. د ریاست دندې ته
یې ځکه زړه ښه کړ چې نوي نسل ته د وطن پالنې مفکوره ور پیچکاري کړي.
الماس بیا د تصویر پر لوري مخ تاو کړ، یوه شیبه غلې ؤ. ښکلا یې
چوپتیا ور ماته کړه ویې ویل:

پلاره ولې غلې شوې؟

الماس وخنډل په خندا کې یې وویل:

لږ لږ خو مې فکر ته پریرده کنه. هاهاها.

الماس د کابل پوهنتون د ریاست په هکله زیاته کړه:

کله چې د کابل پوهنتون د ریاست دنده ور په غاړه شوه، د پام وړ
بدلونونه یې هم راوستل.

ښه بیلگه یې د گډ اداري سیستم غوښتنه وه. د ادارې غړي، استادان
او شاگردان ټول راټولیدل او د ستونزو حل به یې موندلو. د کابل پوهنتون په
هکله یې لرلید داسې ؤ چې په هغه کې نارینه او ښځینه محصلانې لازم مهارتونه
تر لاسه کړي او د خپلې دریدلې ټولنې له پاره اغیزمن تمام شي.

- د دولت د اغیزمنتوب له پاره یې د یو انستیتیوت بنسټ کېښود، چې د اغیزمن حکومت کولو او شفاف سیستم په اړه له حکومتونو او د هغوی نړیواله مرستندویانو سره مرسته وکړي.

الماس له ځایه پورته شو د کتابونو د الماری دړه یې راکش کړه. لاس یې وړ اوږد کړ له الماری یې یو کتاب را واخیست.

ښکلا هم الماس له سترگو نه غورځولو.

الماس بیرته په خپل ځای کښیناست، ویې ویل:

له زیاتو بوختیاو سره یې لیکوالي هم کوله:

د "ناکامو دولتونو سمونې" په نوم یې یو کتاب چاپ او خپور شو. په

دې وروستیو کې یې دا کتاب چې زما په لاس کې دی "د عادلانه نظام لار" په نوم په پښتو ژبه چاپ او خپور شو.

ښکلا لاس وړ وغځولو، د پلار له لاس یې کتاب واخیست. د کتاب د

پښتۍ شا او مخ یې ولیدل بیا یې وویل:

د دومره بوختیاو سره سره یې بیا کتابونه هم لیکلي!

په زړه پورې ده!

الماس په پیاله کې پاتې چای په سر واړاوه، چای یې په ستوني کې

گوړا وکړه، پیاله تشه شوه.

ښکلا په لاس کې کتاب نیولی ؤ، له ځایه پورته شوه په بل لاس یې

چاینک راپورته کړ، طلايي ویښتان یې پر مخ خواره واره پراته ؤ. د پلار پیاله یې ډکه کړه.

د پیالې له منځه تودې لړې ختلې، الماس یوه شیبه غلې ؤ. ښکلا بیا

په خپل ځای کښیناسته، په ښي لاس یې ویښتان بیل کړل نیم یې یوه خوا واړول

او نیم بله خوا سپین مخ او شنې سترگې یې ځلیدې. کتاب یې همغسې په لاس کې نیولی ؤ. غوښتل ئې، چې له پلاره نور څه واوري، پلار ته یې وکتل:
 ښه پلاره!

الماس غاړه تازه کړه، ویې ویل:

- څو کاله وروسته د افغانستان له لوري د ملگرو ملتونو عمومي مشرۍ ته ونومول شو، چې د کوفي عنان ځای ناستی شي، له بده مرغه چې دا ځای بانکي مون خپل کړ.

د بانکي مون په بریا د ښکلا په تندي کې گونځې پیدا شوې.
 الماس د ښکلا په خفگان ؤپوهېده، نو خبره یې اوږده کړه:
 لورې ۹۹ سلنه ماتې په خپله بریا ده!
 همدارنگه د ماتې دویم نوم بریا بلل کېږي. تل هم د بریاؤ باران نه اوري.

الماس یوه شیبه غلی شو، بیا یې خبرې پیل کړې:
 - د یوې ځانگړې وړتیا له مخې د امریکا متحده ایالاتو د سکرانټین پوهنتون افتخاري دوکتورا ورکړه او له دې یو کال وروسته د کاناډا د گیف پوهنتون هم افتخاري دوکتورا ورته ډالۍ کړه.
 د دې خبرې په اوریدلو سره د ښکلا په تندي کې گونځې ورکې شوې.
 د الماس خبره لا نه وه خلاصه چې ښکلا خپلې وروځې کش کړې او ویې ویل:

موږ هم عجیب خلک یو!

الماس ورو وویل:

هغه څنگه لورې؟

ښکلا په کتاب کې سترگې ونيولې بیا یې سترگې پورته کړې ویې ویل:

هغه څوک چې دوه ماسټري او درې دوکتوراوې ولري او د نړۍ يوه بيلگه وي، له هغه چا سره يې په يوه تله تلو، چې په جهادي جبهو کې په پيچکاري لږولو ځان ته ډاکټر وايي!

الماس مسکي شو په لوړ غږ يې وويل:

دونيا کې تول د مېرو نشته

تول د پيسو دى مسليان خانانويڼه

بس د گاونډيو او نورو هېوادونو د پيسو زور دى چې هر څوک ځان نوماندوي. دلته د تور او سپين تر منځ توپير نه کېږي هر څوک ښاغلى دى! په هر صورت خپلو خبرو ته راگرځم:

په لومړۍ ځل يې په ټولټاکنو کې ځان ولسمشريزو ټاکنو له پاره نوماند کړ چې په پايله کې څلورم نفر اعلان شو.

د ښکلا په مخ کې بيا وينه وتښتيدله او د پلار په کڅوړنو سترگو کې يې سترگې نيولې وې.

يوه شيبه غلې وه بيا يې وويل:

کاش چې هغه وخت کې لومړى کس اعلان شوى واى. نن به افغانستان په يوه پرمختللي هېواد بدل ؤ!

الماس وويل:

په هغه وخت کې مو هم مبارزه وکړه، خو همدې پرديپالو نه منله چې دا نن يې نه مني.

د ښکلا په ذهن کې يوه پوښتنه پيدا شوه: نو ځکه يې د پلار خبرې داسې غوڅې کړې:

. ما خو تر اوسه دا خبرې له هيچا نه وې اوريدلې، همدا اوس يې ستاسو له خولې اورم؟!

د الماس شونډې وړپيدې ويې ويل:

په هغه وخت کې مې ځکه تاسو ته دا کيسې نه کولې، چې قانوني عمر دې نه ؤ پوره کړی. قانون ته بايد په ټولو مسايلو کې درناوی وشي!
ښکلا د اسويلي په بدرگه وويل:

وړاندې دې تصوير راته هيڅ ارزښت نه لرلو، خو له نن وروسته به زه ددې تصوير ډېر درناوی کوم! او دې ته فکر وړې يم، چې زه ولې دومره ناخبره وم؟!

ولې په دې هر څه وړاندې نه پوهيدم؟!
خير اوس هم وخت نه دی تېر، په ذهن کې مې ډېرې پوښتنې را گرځي يوه يوه به کوم.

د الماس په شونډو يوه بېباکه خدا راغله او ښه يې وخنډل بيا يې وويل:

د تصوير درناوی نه درسره منم، په تصوير کې د شخص درناوی به کوې!

ښکلا د ژمنې په توگه سر وښوراهه.

الماس خپلې خبرې وغځولې ويې ويل:

زه هم په همدې خبرې فکر کوم چې موږ ولې نه پوهېږو؟
له تا گيله نه کېږي، ځکه چې تر اوسه دې ښوونځی هم نه دی بشپړ کړی.

لورې! گيله له هغه چا کېږي، چې د پوهاند علمي رتبې پورې رسيدلی وي؛ خپلې ملي گټې نه پېژني او پر دې سربېره د نفاق شعارونه هم ورکوي!!
لورې لږ وخت را کړه؛ هر څه درته وایم او ټولې پوښتنې به دې ځواب شي.

ښکلا مسکۍ شوه، په غمبورو کې يې ژورې کنډې پيدا شوې او سترگې يې پټې کړې، بيا يې خلاصې کړې، ويې ويل:
- سمه ده پلاره اورم يې!

الماس ته د ښکلا حوصلې سمه انرژي ورکړه؛ بيا يې په خبرو پيل وکړ:
- د نهم ولسمشر په دويمه دوره کې له بهرنيو ځواکونو څخه داخلي ځواکونو ته د مسؤليت د ليرد دنده ور په غاړه شوه. پرته له کوم مادي امتيازه يې ور په غاړه شوی مسؤليت اداء کړ. په دې وخت کې يې د افغانستان له ۳۴ ولايتونو څخه ليدنه وکړه. په دې موخه يې له افغانانو سره اړيکې ټينگې کړې، چې شونې ده په راتلونکې ولسمشريزو ټاکنو کې بيا خپل بخت وازمايي.
ښکلا د تصوير په طرف سترگې واړولې، ويې ويل:

- زه مې په ژوند کې په لومړي ځل دا خبره اورم، چې يو څوک پرته له کوم مادي امتيازه دومره لوی مسؤليت په غاړه واخلي. په رښتيا چې د وجود په خټه کې يې د وطن مينه اغړل شوې ده!

د الماس غاښونه وبريښيدل، ويې ويل:

د وطن په مينه کې ډوب دی، په شپه او ورځ کې ۳ ساعته استراحت کوي. د وطن ويجاړی يې له سترگو خوب وړی! له داسې پرديپالو يې د هېواد ژغورلو نيت کړی، چې پلارونو او نيکونو يې پردي پاللي دي.
الماس بيا يوه شيبه غلې شو، سر يې وښوراوه، بيا يې خپلې خبرې پيل کړې:

- پينځه کاله وړاندې ولسمشريزو ټولټاکنو کې يې بيا ځلې ځان نوماند کړ او د ټاکنيزې مبارزې سر ټکي يې:

د پراخو اصلاحاتو راوستل، د فساد ورکول او د امنیت ټینګښت ؤ. د ټاکنو په پایله کې یو نوماند هم (پنځوس + یو) رایې پوره نه کړې. انتخابات دویم پړاو ته لاړل:

په دویم پړاو کې یې خپل سیال ته ماته ورکړه، خو د ډېرو ناندريو وروسته یې د ملي وحدت په حکومت موافقه وکړه، چې واک به کې پنځوس پنځوس يعنې نيمايي شو. ټول ملت په غصه ؤ، ويل يې: موږ درديدلي ملت تر ارگ ورسولو، موږ څه وکړو، چې د قدرت په گدی نه شي کښناستی!

په ټوليزو رسنيو کې به هر چا ليکل: زموږ د رایې دفاع نه شي کولای. موږ هسې پرې وغوليدلو او چا به داسې ليکل:

غوخ سړی، پخ کارونه. چا به څه ويل او چا به څه... له بلې خوا مقابل ټيم د وينو بهيدلو او د کورنۍ جگړې پيلولو گوتځنډنې کولې او پلويانو به يې ويل: که چېرې موږ تر ارگ ونه رسيدلو، نو حتماً به غرونو ته وخيژو! ملت په لومړي ځل د تور، شنه او نارنجي حرکتونو نوي اصطلاحات واوريدل.

دې گټونکي نوماند نه غوښتل چې: - دا څوريدلی ملت دې بيا وځوريري، د هغو ځوانانو وينې دې توی شي، چې پلارونه يې د همدې کورنيو جگړو قرباني شوي او ميندو يې کلونه کلونه کونډې ژون کړی. په کور کې به يې هگۍ جوش کړې او خپل یتیم زوی ته به يې غوټه کړې، چې په بازار کې يې وپلوري او د يو وخت وچه ډوډۍ ومومي.

د الماس له سترگو اوښکې روانې شوې. سلگيو واخيست. ښکلا هم ژړل. لور او پلار د خپل هېواد د کونډو په حالت ښه وژړل، ځکه چې د دې هېواد بل نوم د کونډو هېواد دی!

يوه شيبه وروسته الماس اوښکې پاکې کړې. په ژړغوني غږ يې وويل: همدارنگه نه يې غوښتل چې:

- د انسان په سر کې دې بيا ميخونه ټک وهل شي!

- نه يې غوښتل چې د ښځو سينې پرې شي!

- نه يې غوښتل چې يو انسان دې له بل انسان سپی جوړ کړي او خپل هېواد وال دې پرې وداري!

- نه يې غوښتل چې د افغانانو په حالت دې تاريخي فلمونه جوړ شي لکه د "يوې شپې ناوې" فلم!

- نه يې غوښتل چې افغانان دې بيا گاونډيو هېوادونو ته مهاجر شي! او هلته د خوسا مهاجر په نوم ياد شي!

- نه يې غوښتل چې د تاريخ تېرې ترخې تجربې دې بيا تکرار شي! نو ځکه يې له خپل سيال ټيم سره گټلی قدرت و ویشلو او د هېواد

لسم ولسمشر شو!!

ښه مې په ياد دي چې په يوه وينا کې يې وويل:

- نه غواړم چې د خلکو په وينو تر ارگه ورسيرم!

خو مقابل ټيم په هر قيمت تر ارگه رسيدل غوښتل.

کله چې ملت يې خبرې واوريدلې، نو خلک وپوهيدل، چې تر ټولو غوره ټاکنه يې کړې ده او پر خپله ټاکنه به هيڅ وخت پښېمانه نه شي.

ښکلا لاسونه وټبرل په لوی ارمان يې وويل:

کاش! چې په هغه ټولټاکنو کې ما هم خپل قانوني عمر پوره کړی وای، چې له لسم ولسمشر څخه مې ملاتړ کړی وای، اوس به زه هم له دې ویاړه برخمنه وم، پر خپله ټاکنه به مې ویاړ کولو او په زغرده به مې ویل:

زما ټاکنه یو روښانه راتلونکی!

الماس سر وښور او، ویې ویل:

اوس خو دې عمر پوره کړی دی. که غواړې په راتلونکو ټول ټاکنو کې ترې ملاتړ وکړه! هغه هم په شعوري ډول نه په پټو سترگو! ښکلا په بیره وویل:

په راتلونکو ټول ټاکنو کې بیا نومانده کیري؟

الماس لاسونه وغځول، د وجود شخي یې وایستله، یوه شېبه غلی ؤ بیا یې وویل:

هو لورې! په دې دوره کې یې ځینې کارونه نیمگړي پاتې دي. څوک یې کارته نه پریري دي. غواړي خپل نیمگړي کارونه په دویمه دوره کې بشپړ کړي.

د ښکلا په مخ کې بیا سوروالی پیدا شو. سترگې یې وځلیدې، له خوښۍ یې ژبه هم بنده بنده کېدله. په نیمه ژبه یې وویل:

واه - واه! زه څومره نیکمرغه یم، د داسې اتل ملاتړ کولای شم، چې لاسونه یې د ملت په وینو نه دي ککړ! او تل به په خپل ملاتړ ویاړ کوم، نه شرم! الماس بیا په تصویر کې سترگې ونيولې. یوه شېبه غلی ؤ، بیا یې ښکلا ته مخ ور واپولو، ویې ویل:

ښکلا بچۍ غواړم دا خبرې هر افغان انسان ته وکړم.

ښکلا هم پرته له ځنډه د پلار خبره داسې غبرگه کړه:

پلاره!

- ډېرې ښې خبرې دي. په دې خبرو باید هر افغان انسان وپوهیږي.

الماس بيا خبرو ته خوله جوړه كړه. خپلې خبرې يې وغځولې:
 زموږ په تاريخ كې د قدرت ليرد په يوه خونړۍ جگړه اوښتی دی. ارگ
 يا مرگ شعارونه وركوو. له يو بل سترگې وباسو؛ ليكن دا ځل لسم ولسمشر په
 داسې يو مهارت تر ارگ ورسیده، چې يو ځاځكی وينه هم په كې تويه نه شوه.
 دا هغه څه دي چې زموږ په تاريخ كې ساری نه لري! نو لسم ولسمشر تاريخ
 ته بدلون وركړ او ټولو نړيوالو ته يې د قدرت ترلاسه كولو هنر په ډاگه كړ!

ښكلا بيا حوصله وبايلله له خولې يې ووتل:
 - كه لسم ولسمشر ته د "تاريخ بدلونكی ولسمشر" لقب وركړل شي،
 نو څه كېږي؟

الماس په شونډو ژبه كش كړه، ويې ويل:
 - هغه متل دې رايا د كړ، چې زه دې پوزه غوڅوم او ته چارگل غواړې!

هاهاها

دا پرديپال يې په قدرت كې نه شي زغملی او تاسو د تاريخ بدلونكی
 لقب تمه ترې كوی! زه همدا غواړم چې د نوي نسل غوږونه خلاص كړم، ځكه
 چې همدومره پرديپالنه بسنه كوي، چې خپل هېواد مو خچ پچ كړو او نور
 هېوادونه مو اباد كړل. نور يې نه شو زغملی. نور بايد دوست او دښمن وپېژنو.
 الماس د چای پياله پورته كړه، چای ښه سوړ شوی ؤ، ټول يې په سر
 واړاوه.

ښكلا له ځايه پورته شوه چاينك ته يې لاس وړ وغځولو په مخ يې بيا
 وينښتان را خواره شول چاينك يې را پورته كړ، وينښتان يې وڅنډل، سترگې يې
 وځليدې، خو الماس په خپله پياله لاس كېښود، نه يې غوښتل چې نور چای
 وڅښي.

ښکلا چاینک په خپل ځای کېښود، په خپله پیاله یې سترگې ښخې شوې، د پیالې د نننۍ غاړې ژبه توه نیولې وه، چای په کې خپل رنگ بدل کړی ؤ.

الماس غلی ؤ، ښکلا د چای پیالې ټولې کړې، پتنوس یې تر پخلنځي ورساوه، په بیرې راغله.

الماس له ځایه پورته شوی ؤ او د ښکلا پر ځای یې له تصویر سره خبرې پیل کړې وي:

- کاش چې خپل عمر مې درکولای شوی!

اراده دې فولادي ده خو عمر دې هم فولادي شه!

افسوس چې ما د خپل وجود غړي در کولای شوی، چې ستا کمزوری او ډنگر وجود مې غښتلی کړی وای!!

کاش چې ما دا هر څه کولای شوی!!!

خو یو څه کولای شم! هغه دا چې:

- ټول ځوانان را وینس کړم.

ستا وطن پالنه ورته وښیم.

ستامیرانه او همت ورته څرگند کړم.

او ستا له پوهې یې خبر کړم.

که هغه زما د سر په بیه هم وي!!

الماس را وگرځید، په خپل ځای کې یې ډډه ؤ وهله، په سترگو کې یې

مظلومو اوښکو د همت ځلا کوله!!

د ښکلا په سرو غمبورو هم مړې مړې اوښکې روانې وې او د پلار تر

څنگ کېښناستله.

الماس خبرو ته خوله جوړه کړه:

- لسم ولسمشر ته په داسې شرایطو کې مشرتوب ورغاړې شو، چې د نهم ولسمشر په کاري میز دوه دوسیې ایښې وې او د لسم ولسمشر د راتلو په تمه وې.

ښکلا د دوو دوسیو په اوریدلو حیرانه غوندې شوه. ژر یې وویل:

د څه شي دوسیې!؟

الماس خبره را لنډه کړه:

نهم ولسمشر لویه عنعنوي جرگه را وغوښتله، چې ستراتیژیک تړون لاسلیک کړي او که نه؟

لویې عنعنوي جرگې پریکړه وکړه چې:

دا تړون دې لاسلیک شي، خو نهم ولسمشر په یوه موزه کې دوه پښې ځایولې او تر اخره یې هغه تړون لاسلیک نه کړ. لسم ولسمشر ته یې په تمه کړی ؤ.

ښکلا بیا وپوښتل:

له دې څخه د نهم ولسمشر موخه څه وه؟

الماس سترگې راپورته کړې وې وویل:

بل ئې څه موخه وه، خو غوښتل یې چې لسم ولسمشر دې د افغانانو په وړاندې په دې تور تورن کړي، چې له یو کفري هېواد سره یې تړون لاسلیک کړ او د دښمن ژرندې ته یې اوبه زیاتولې، چې دښمن د عامو او نالوستو هېوادوالو په ذهن کې دا زهر وښیندي، چې لسم ولسمشر د واک په لومړۍ ورځ له یو کفري هېواد سره د دوستۍ لاس یو کړ!

ښکلا نهم ولسمشر سم نه و درک کړی، نو ځکه یې وپوښتل:

پلاره! نهم ولسمشر او دومره بدنیت؟

الماس را لنډه کړه:

هو لوري!

خپلو خبرو ته راگرځم:

دويم دا چې د پغمان د پيښې عاملينو د اعدام حکم يې ځکه ورته په تمه کړی ؤ چې، لسم ولسمشر د قدرت پيل په داسې يوه کړنه وکړي، چې ملت يې وحشت بولي!! او له لسم ولسمشر څخه يې کرکه پيدا شي.

خو لسم ولسمشر په دواړو کاغذونو د قلم تېره څوکه کېښودله او د اتل په څېر يې دواړه لاسليک کړل.

د هرې ورځې په تېرېدو سره يې لويې لويې لاس ته راوړنې درلودلې چې ملت به يې هيڅ تمه نه لرله. تر ټولو ښه پريکړه يې دا وه چې:

- د نهم ولسمشر پر کابينې يې باور نه لرلو، ځکه يې په خپله کابينه کې هيڅ ارزښت ور نه کړ. د نهم ولسمشر د کابينې غړو په همغه ورځ په سپکو سپورو پيل وکړ، هغه دې اوس يې هم کوي!!

د ښکلا په تندي کې گونځې پيدا شوې په حيرانتيا يې وپوښتل:

دا خلک ولې داسې کوي؟

الماس غاړه تازه کړه ويې ويل:

واه زما ليونۍ لوري! له قدرت يې لاس وختلو!

الماس بيا مسکې شو، په خپلو خبرو يې پيل وکړ:

لوري اوس به يې په لاس ته راوړنو خبرې وکړو، ستا پوښتنې به هم ځواب شي، خو که لومړی يې له اقتصادي برخې پيل کړو ښه به نه وي؟

ښکلا سترگې پټې کړې بيا يې وغږولې، ويې ويل:

سمه ده پلاره.

الماس خپلې خبرې پيل کړې:

لسم ولسمشر د واک په لومړيو وختونو کې وويل:

زه به افغانستان په اقتصادي څلور لارې بدلوم!

دا واقعیت دی چې افغانستان یې په اقتصادي څلور لارې بدل کړ.
ښکلا د څلور لارې په اوریدلو سره لږه حیرانه شوه، ویې پوښتل:
پلاره!

هغه څنگه؟

الماس د لاس گوټې د سر په ویښتانو تېرې کړې بیا یې وویل:
هغه داسې چې:

له ډېرې مودې وروسته په کابل کې د ریکا شپږمه غونډه جوړه شوه،
چې تقریباً د ۷۰ هېوادونو او نړیوالو سازمانونو استازو په کې ګډون درلود. د
چین، قرغزستان، تاجکستان، افغانستان او ایران هېوادونو ترمنځ پنځه اړخیزې
ریل پټلۍ او د تاجکستان، افغانستان او ترکمنستان هېوادونو ترمنځ د درې
اړخیزې د ریل پټلۍ او د لاجوردو لارې باندې خبرې اترې وشوې.
په دې ناسته کې ټولو ګاونډوالو په اقتصادي برخه کې له افغانستان
څخه د ملاتړ غږ اوچت کړ.

د ښکلا په مخ کې بیا د خوښۍ نښې را بر سیره شوې، په خوښۍ یې
وویل:

یعنې اقتصادي ملاتړ مو هم تر لاسه کړ؟

الماس خبره ورغبرګه کړه:

هو لورې!

بیا یې خبرې پیل کړې:

دوه کاله وروسته د عشق آباد په ښار کې چې د ترکمنستان هېواد
پلازمینه ده، د ریکا اومه ناسته وشوه، چې په دې ناسته کې د ۶۸ هېوادونو او
نړیوالو سازمانونو استازو د لسم ولسمشر د حکومت له کارونو ملاتړ وکړ.
ښکلا د خبرې په منځ کې ولویده:

موږ هم بل ډول خلک یو ټوله نړۍ یې له کارونو ملاتړ کوي لیکن موږ ته د منلو وړ نه دی!

الماس پرته له ځنډه خپلې پاتې خبرې را واخیستې:
- همدارنگه په دې ناسته کې د افغانستان او ترکمنستان هېوادونو تر منځ د لاجوردو د لارې هوکړه لیک او شپږ نورو سوداگریزو پروژو هوکړه لیکونه لاسلیک شول.

په دې ناستو کې د CASA۱۰۰۰ پروژه چې د ختیځې او منځنۍ اسیا څخه جنوبي اسیا ته د انرژۍ د لیرد پروژه ده. په رسمي توګه عملیاتي مرحله یې د تاجکستان په هېواد کې پیل شوه.
نړیوال بانک، امریکا متحده ایالاتو، انگلستان، د اروپایي پانګونې بانک او اسلامي انکشافی بانک ژمنه وکړه، چې د دې پروژې ۱،۱۷ میلیارد ډالره مالي خلاء به ډکه کړي.

بنګلا بیا پوښتنې ته ځان جوړ کړ، ویې پوښتل:
افغانستان ته به د دې پروژې څومره ګټه ورسیري؟
الماس پرته له ځنډه خپلې خبرې وغځولې:
افغانستان ته به له دې پروژې څخه هر کال له ۴۵ څخه تر ۵۰ میلیونه ډالرو پورې حق العبور ورکول کېږي همدارنگه ۳۰۰ میګا واټه بریښنا څخه به برخمن شي.

آیا ۵۰ میلیونه ډالره او ۳۰۰ میګاواټ بریښنا به مو په اقتصادي حالت اغیزه ونه کړي؟

بنګلا خپلې شنې سترګې د پلار خولې ته نیولې وې یوه شیبه غلې وه بیا یې وویل:

ولې نه هغه متل دی چې له څاڅکي څاڅکي سیند جوړېږي.
الماس خپلو خبرو ته بیا ادامه ورکړه:

د ټاپي (*TAPI*) نل ليکه چې مجموعي ۱۸۱۴ کيلومتره اوږدوالی لري. له ترکمنستانه پيل د افغانستان د هرات، فراه، نيمروز او سپين بولدک له سيمو تهريري، د پاکستان خاورې ته داخليري او بيا تر هندوستانه رسېږي. له دې پروژې به هم زموږ هېواد ته هر کال ۴۰۰ ميليونه امريکايي ډالر حق العبور راکول کېږي.

آيا دا د اقتصاد جوړول نه دي؟

آيا دالاس ته راوړنه نه ده؟

ښکلا بيا په تصوير کې سترگې ونيولې، ويې ويل:

رښتيا چې لسم ولسمشر په بنسټيزو کارونو بوخت دی!

الماس پرته له دې چې څه ووايي خپلې خبرې اوږدې کړې:

د ۵۰۰ *TAP* پروژه چې له ترکمنستان څخه *1000 MW* بريننا

راځي موږ ته به هر کال ۱۰۰ ميليونه امريکايي ډالر حق العبور را کوي.

آيا په دې به مو بوديجه غني نه شي؟

ښکلا د پلار خبره بدرگه کړه، ويې ويل:

ولې نه، اوس مو بوديجه په خپلو عوايدو جوړېږي!

الماس د ټوټاپ پروژې خبره را واخيستله:

د ټوټاپ (*TUTAP*) پروژه د ترکمنستان، ازبکستان، تاجکستان،

افغانستان او پاکستان هېوادونو ترمنځ گلپه پروژه ده. دا هغه پروژه ده چې ۵۰۰

کيلو واټ بريننا مزي به ترکمنستان د افغانستان له خاورې د پاکستان هېواد ته

وغځوي. له ترکمنستان څخه لومړی *300 MW* او بيا وروسته *1000 MW*

بريننا راځي.

د مس عينک او د آمو سيند د نفتو او گاز د پروژو تړونونه لاسليک

شول.

آيا د داسې پروژو تطبيق به مو د نورو هېوادونو له مرستو خلاص نه کړي؟

د ښکلا شونډې و خوځېدې وي ويل:

پلاره نهم ولسمشر خو له نورو هېوادونو پيسې په سوال راوړې، خو لسم ولسمشر بيا له نورو هېوادونو خپل حق په لوړ سر غواړي.

الماس مسکى شو پرته له کوم ځنډ يې وويل:

هو لورې لسم ولسمشر دا په زباد ورسوله، چې افغانان که هر څومره بې وزله هم وي، د چا احسان پر ځان نه باروي.

لسم ولسمشر خپل افغاني غرور او همت ټولې نړۍ ته څرگند کړ. خو په هر صورت خپلو خبرو ته راگرځم:

له دې وړاندې موږ د هند هېواد سره په دې کچه سوداگري نه لرله لکه دا نن يې چې لرو! د بيلگې په توگه د چابهار له بندره مو وړاندې سوداگري درلودله؟

نه!

اوس هغه ده د چابهار د بندر له لارې موږ د هند هېواد سره خپله سوداگري پيل کړه!

د حيراتان بندر له لارې د مرکزي اسيايي هېوادونو سره ونښلېدلو، چې اسانه کار نه ؤ! که اسان کار وای، نو نهم ولسمشر به کړى ؤ کنه!

الماس بيا يو متل را واخيست:

پوند له خدايه څه غواړي؟ دوه سترگې!

موږ هم خپل اقتصاد پياوړى غواړو هر کله مو چې اقتصاد پياوړى شو بيا هر څه سميري.

بيا يې خبرو ته خوله جوړه کړه:

د فارياب او هرات ولايتونو د تورغونډۍ د آقيني بندرونو څخه پيليږي او بيا د ترکمنستان له لارې له کسپين بحيرې او گورجستان، ازربايجان او ترکيې له لارې اروپا ته رسېږي. په دې لاره کې سړک، پټلۍ او د سمندري لېږد رالېږد وسايل شامل دي.

د ښکلا شونډې ورپيدې په مړه لهجه يې وويل:
دا خو له ډېرو هېوادونو سره ونښلېدو.

الماس سر وښور او په پاتې خبرې يې را واخيستي:
د هوايي دهليزونو نوم مو نه ؤ اوريدلی، اوس د هند، اروپا، سعودي،
چين، قزاقستان، اندونيزيا او نورو هېوادونو سره د هوايي دهليزونو له لارې
سواداگري کوو، په دې برخه کې ۳ ميليونه ډالره لگښت وشو، په داسې حال
کې چې د ۱۰۰ ميليونه ډالرو توکي صادر شوي دي، يوازې د چين هېواد ته
۱۰۰۰ ټنه جلغوزي د هوايي دهليزونو له لارې صادر شوي دي!
الماس په خورا خواشيني سره وويل:

مال زما خيال د تا!

لږ غلۍ غونډې شو بيا يې خبرو ته خوله جوړه کړه وې ويل:
پخوا به زموږ جلغوزي لومړی پاکستان هېواد ته په نيمه بيه صادريدل،
بيا به پاکستان په خپل نوم نورو هېوادونو ته صادرو.

الماس وخنډل، يوه شيبه غلۍ ؤ ناڅاپه يې وويل:
عجب ولسمشر دی! د هېواد فضا يې هم کنترول کړه.
ښکلا له حيرانتيا غلې وه.
الماس زياته کړه:

مه حيرانيزه د رادار سيستم يادوم. د رادار نوي سيستم له فعالېدلو سره موږ په دې وتوانېدلو چې زموږ خاورې پورې اړونده فضا څخه تېرېدونکو الوتکو څخه د ۳۰۰ امريکايي ډالرو پر ځای ۷۰۰ امريکايي ډالر فيس واخلو! بنکلا بيا وروځې کش کړې او له خولې يې ووتل: دا لسم ولسمشر خو ډېر عجيب استعداد لري! له هر پلوه يې عوايد را زيات کړل.

الماس خبره په سوډاسويلي بدرگه کړه: کاش چې موږ کار ته پرېښودلی وای! هر څوک په هر موقف کې له هر ادرس شکايت کوي، شکايت د يو دود بڼه خپله کړې ده. کله چې په کور کې له ميرمنې څخه ډوډۍ هم وسوزيږي؛ نو خاوند يې له لسم ولسمشر شکايت کوي. په همدې موخه زه خپل ځوانان د لسم ولسمشر له کارونو خبروم.

اوس به را وگرځو د پانگونې برخې ته: پخوا به افغان ملي سوداگرو له هېواده د باندې پانگونه کوله، خو اوس مو ملي سوداگرو دې ته زړه ښه کړی، چې په هېواد کې د ننه پانگونه وکړي، چې د هېوادوالو اړتياوې پوره کړي، ښې بيلگې يې لکه:

- د خان ستيل او ميهن ستيل د اوسپنې د ويلې کېدلو فابريکې. په دې برخه کې ۴۰۰ ميليونه امريکايي ډالره پانگونه شوې او ۱۲ زره تنو کارگرانو ته د کار کولو زمینه مساعده شوې ده. دې دوو فابريکو د اوسپنې په برخه کې زموږ د هېواد ۷۰ سلنه اړتياوې پوره کړې دي.

بنکلا ته هغه وخت ور ياد شو، چې پلار يې د کور جوړولو له پاره روسی سيخ اخيستی ؤ. سترگې يې پورته چت ته ونيوې، ويې ويل: فکر کوم په دې چت کې مو روسی سيخ کارولی وي. کاش چې په هغه وخت کې دا فابريکې وای!

الماس هم سترگې په چت کې ونيولې، ويې ويل:

بس له دې نه وروسته موږ د بل هېواد سيخ ته اړتيا نه لرو، خان ستيل او ميهن ستيل مو اړتياوې پوره کولای شي.
الماس خبرې پسې اوږدې کړې:
د الکوزي د غير الکولي مشروباتو فابريکه هم پرانيستل شوه او د جلغوزيو د پروسس او بسته بندۍ له پاره د "بزرگ افشان" په نوم يوې کارخونې په کار پيل وکړ.
دا ځل د ښکلا په تندي کې گونځې ورکې وې، په ورين تندي يې وويل:

واه - واه وړاندې به مو له پاکستاني او ايراني مشروباتو گټه اخيستله. خومره خوند به وکړي، چې د مشروباتو په بوتلونو مو د گران هېواد افغانستان نوم ليکل شوی وي!!

الماس پرته له څه ويلو پاتې خبره را واخيسته:
د همدې کارونو له مخې مو تېر کال د نړيوال بانک د سوداگري اصلاحاتو په نوملړ کې لومړی مقام خپل کړ!
په هغه صورت کې چې افغانستان د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال د نړۍ په سطحه د اداري فساد په نوملړ کې لومړی مقام درلود. ښکلا له خوبنۍ تکه سره شوه ويې ويل:

په خداي چې له لوی خجالته يې را ايستلي يو!!
الماس هم د ښکلا خبره تائيد کړه، ويې ويل:
هو لورې! لويه بدنامي وه!
الماس خبرې پسې اوږدې کړې:
د صادراتو ستراتيژي يې جوړه کړه د گاونډيو هېوادونو له اقتصادي انحصاره وژغورل شوو.

څلور کاله وړاندې مو صادرات ٥١٢ ميلیونه ډالره و. چې سړ کال ٨٨٣ ميلیونه ډالرو ته ورسيدل.

ښکلا بيا خوښي وښوده ويې ويل:

واه - واه ٣٧١ ميلیونه توپير!

الماس مسک شو، زياته يې کړه:

لوی توپير دی، صادراتو مو ٣٧١ ميلیونه زياتوالی وکړو!

الماس يوه شيبه غلی و بيا يې خبرې پيل کړې:

د توليداتو د قاچاق مخه ونيول شوه، اوس مو د هېواد غالی، زعفران،

جلغوزي او میوې په خپل نوم صاديريږي.

همدارنگه څلور کاله وړاندې مو داخلي عوايد ١٢١ ميلیونه ډالره و،

چې سړ کال ١٨٩ ميلیونه ډالرو ته لوړ شول.

د ښکلا خوله د ډېرې حيرانتيا له امله خلاصه پاتې شوه او د الماس

خبرې يې غوڅې کړې:

په اقتصادي برخه کې مو لوی بدلون کړی! ٦٨ ميلیونه مو داخلي

عوايدو زياتوالی کړی دی!

الماس يو سوړ اسویلی و یوست بيا يې لاسونه وېرل او ويې ويل:

اخ زموږ گاوندیو هېوادونو! زموږ په اوبو مو څه مزې وکړې، اوبه زموږ

وي او ژرندې ستاسې پرې گرځيدلې!

ښکلا ځان پوښتنې ته جوړ کړ، ويې ويل:

په دې خبره خو سمه ونه پوهيدلم؟

الماس يوه شيبه غلی شو بيا يې وويل:

داسې وایم چې لسم ولسمشر زموږ اوبه دارنگه مدیریت کړې، چې په

دې وروستيو څلورو کلونو کې يې د اوبو ویش په موخه په سلگونه نوي

کانالونه، سربندونه، د اوبو ذخيره شبکې، پلونه او استادي ديوالونه جوړ کړل!

د افغانستان په ٣٤ ولایتونو کې د سربندونو او د اوبو د کانالونو ٥٣٧ پروژې منظوري شوې، چې ٦٦٠ زره کسان به ترې برخمن شي! او د ١٢٢ زره هکتاره ځمکې د خړوبولو وړتیا لري! ښکلا وویل:

هی هی! په شته اوبو کې مو لویې لویې دښتې شندې پرتې وې!
الماس بیا د اوبو خبره را واخیسته:

په ٣٤ ولایاتو کې د اوبو نویو شبکو سروې تر کار لاندې ده، چې راتلونکې کال تر پایه به بشپړ او گټې اخیستنې ته وړاندې شي او ٥٠٠ زره کسان به ترې گټه واخلي!

الماس په چټکۍ سره وویل:

لورې یوې پسې بله رایاډیري.

په شمال کې د خوشتیبي په نوم د هېواد په سطحه تر ټولو لوی کانال پروژه لاسلیک شوه، چې ٥٠٠ زره هکتاره ځمکې خړوبولو وړتیا به ولري!
- دوه کاله وړاندې د هرات د سلما بند بشپړ او گټې اخیستنې ته وړاندې شو، چې هراتیانو په هغه شپه د خوښۍ له لاسه خوب نه کاوه، په سترگو کې یې اوبښکو شنه خلا کوله!

ښکلا ته د هراتیانو خوښۍ خوند ورکړ، ویې ویل:

ځکه خو په هېوادوالو گران هم دی، بیا یې په لوړ غږ وویل:

لسم ولسمشر د زړونو ولسمشر!

الماس د نورو بندونو په هکله خبرې پیل کړې:

د دایکندي د سوختک بند بشپړ او خلک یې بریښنا ته کښیناستل!

د بدخشان د شورابک، د کونړ د ماڼوگي، د کابل د شاه عروس، د هرات د پاشدان او نیمروز د کمال خان بندونو باندې کار روان دی او ډېر ژر به بشپړ او گټې اخیستنې ته وړاندې شي!

همدارنگه د ننگرهار د کامې بند، د لغمان د گمبيري بند، د فاریاب د دهنه دره بند، د فراه بخش اباد بند، د بلخ تنگي شاديان بند او د سمنگان د آب کيلي بند تر ډیزاین لاندې دي، چې ډېر ژر به ډیزاین شي!

د پکتیا د مچلغو بند، د هلمند د کجکي بند، د فاریاب د المار بند، د سری پل د شورا بند، د سمنگان د شاه عبدالله بند او د کندوز د خان اباد بند تر سروې لاندې دي!

د کابل د شاه توت بند او د بغلان بند تر مطالعې لاندې دي!

ښکلا بیا خوله خلاصه کړه، ویې پوښتل:

پلاره! نو دا نهم ولسمشر کوم بندونه جوړ کړي؟

الماس په غلې او نرمه ژبه وویل:

هیڅ!

بیا یې خبرې وغځولې:

نهم ولسمشر به هر وخت له رسنیو دا خبره کوله چې خارجیان د بنسټیزو کارونو سره مینه نه لري، هر څومره چې د بندونو په جوړولو ټینګار وکړم نه یې مني. دا خبره مې څو ځله د نهم ولسمشر له خولې اوریدلې ده!

د الماس په شونډو خدا راغله، له خدا وروسته یې وویل:

لسم ولسمشر یو لیتر اوبه راته په یو لیتر نفتو بدلې کړې، نو ځکه له گاونډیو هېوادونو سره د اوبو د کمښت اندېښنه پیدا شوه!!

ښکلا ناڅاپه وویل:

اوس و پوهيدم چې ولې د گاونډيو هېوادونو مزدوران د لسم ولسمشر د تخريب په موخه ځينې لنډه تبليغاتي فيلمونه جوړوي او ځينې بيا تبليغاتي ليکنې کوي.

الماس د بنکلا خبره غوڅه کړه:

هو لورې د دوی گټې له خطر سره مخ دي، نو ځکه يې مزدوران تخريب ته لمن وهي.

بنکلا زياته کړه:

هسې ځان سترې کوي، اوس ځوانان پوهيري د تاسو په څېر مشران چې لرو ان شالله چې له هر څه به مو خبروي.

الماس يوه شيبه غلې و، بيا يې په لوړ غږ وويل:

ژوندی دې وي لسم ولسمشر!!

بنکلا په تصوير کې سترگې ونيولې او بيا يې پلار ته مخ ورواړولو،

ويې ويل:

رښتيا چې د لسم ولسمشر په وجود کې لوی ځواک پروت دی او

تاسو سمه خبره وکړه، چې د دې تصوير تر شا د ځوريدلي ملت هيلې وينم،

چې يو بل ته مسکې مسکې کېږي!

بنکلا له ځايه پورته شوه، له ديواله يې تصوير راښکته کړ، د تصوير په

ښيښه يې پستې او سپينې گوتې وهلې او تصوير يې راپورته کړ، بيا يې په تصوير

کې د لسم ولسمشر په تندي خپلې نازکې شونډې کېښودلې، ښکل يې کړ، ويې

ويل:

پلاره موږ ولې نه پوهيږو؟

هغه څوک چې مو له نړۍ سره سيال کوي، نه يې منو! څوک مو چې

په پرديو پلوري، له هغه سره بيا خاندو!

الماس د لاسونو له گوتو ټکا ایستله، خبرو ته یې خوله جوړه کړه ویې ویل:

دا څو لسیزې کېږي، چې موږ ته گاونډي هېوادونه سیاسي انیسټیزي را کوي. ټول نشه یو د خپل او پردي ترمنځ توپیر نه شو کولای، تور راته سپین ښکاري او سپین راته تور. دوست دښمن گڼو او دښمن دوست. له اتل مو خاین جوړ کړی او له خاین مو اتل! بس موږ دې خدای ﷻ په سمه لار روان کړي. ښکلا تصویر په لاسونو کې نیولی ؤ. اوس د المسم ولسمشر د ټولې نړۍ اتل ورته ښکاریدلو. پلار ته یې سترگې ورواړولې، ویې ویل:

پلاره نه غواړې چې د لسم ولسمشر په هکله نور معلومات راکړې؟ موږ خو له ډېرو خبرو نه یو خبر.

د الماس په شونډو مسکا خوره شوه او په زوره یې وویل:

لسم ولسمشر که زړور ولسمشر؟

ښکلا بیا مسکۍ شوه، ویې ویل:

هر یو چې تاسو خوښ وي پلاره؟

الماس وخنډیده، زیاته یې کړه:

سمه ده لورې تاسو پوښتنې کوئ، زه به په همغه برخه کې معلومات درکوم.

ښکلا بیا په تصویر خپلې سپینې گوتې کش کړې، ویې پوښتل:

پلاره ځینې خلک وایي چې په دولتي ادارو کې بستونه په پیسو خرڅیږي، د هر بست بیه معلومه ده، دا به تر کومه بریده رشتیا وي او که رشتیا وي نو زړور ولسمشر یې ولې د مخنیوي په موخه څه نه کوي؟

الماس یوه ترخه مسکا وکړه، بیا یې وویل:

امم زړور ولسمشر!

بیا یې خپلې خبرې وغځولې:

دوی د خدای ﷻ وشرموي ممکن دا تر ډېره بریده رښتیا وي، ځکه چې زموږ لوړ پوړو چارواکو په داسې یو فاسد نظام کې دندې ترسره کړې، چې اداري فساد یې یوه لویه او ښکاره ځانګړنه وه. نهم ولسمشر به ورته ویل: غلا وکړه، خو خارج ته یې مه وړه! په همدې هېواد کې پانگونه وکړه. هر څوک غلا کولو ته وهڅیده. غلا کول یې یو مهارت بللو. له یو چا به دې چې وپوښتل: معاش د څومره دی؟ نو په هسکه غاړه به یې وویل: لس زره مې معاش دی خو دوه ویش زره افغانۍ په کې جوړېږي! هر چا خپله وکړه او د هر څومره اداري فساد وس به یې چې لرلو نو کاوه یې او دا عمل په یو عادت بدل شو خو له نیکه مرغه چې لسم ولسمشر د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو په کمیسیون کې روښتیا او پراخ اصلاحات رامنځ ته کړل. په ډېرو ادارو کې اوس ګمارنه د وړتیا او آزادې سیالۍ له مخې ترسره کېږي. ټول ملکي کار کوونکي به بایومتریک شي، کار پرې روان دی. همدارنګه ۱۵۸ زره تنه د ملي اردو سرتېري بایومتریک شول. زموږ ډېرو چارواکو به لسم ولسمشر ته د نهم ولسمشر فکر کاوه او په تمه ؤ چې دغلا کولو او په خپل هېواد کې د پانګولو اجازه ورکړي، خو داسې ونه شول. د فساد د مخنیوي په موخه یې یوه ملي ستراتیژي جوړه کړه، چې لوړ رتبه چارواکي په کې محاکمه کېږي؛ ځکه چې د ټاکنیزې مبارزې بنسټیز ټکي یې د فساد له منځه وړل ؤ! په سلگونه نوي قضیان وګمارل شول، چې په محاکمو او څارنوالیو کې د پام وړ اصلاحات رامنځ ته شول. ښه بیلګه یې ستره محکمه ده، چې پخوا د فساد ځاله بلل کېدله او اوس له پاکو ادارو څخه یوه اداره ګڼل کېږي!

ښکلا بیا په خوښۍ وویل:

واه - واه! دا څومره لوی کار یې ترسره کړی دی، زه یې د پرتله کولو
وس نه لرم!

الماس سر وښور او خبرې یې پیل کړې:

په ملي دفاع وزارت کې ۱۲۵ د فساد دوسې چې په ۳۰۷ نفرو پورې
اړوند وې وڅېړل شوې، چې ۹۹ دوسې یې څارنوالۍ ته معرفي شوې.
همدارنگه د ملي دفاع وزارت په قرار داد پانو کې له ۱۰ ملیارده افغانیو
څخه زیاتې افغانۍ وسپمول شوې او ۱۲۳ قراردادي شرکتونه په خپلو ژمنو کې
د پاتې راتلو له امله نقدي جریمه شول.

د ښکلا څېره بدله شوه له خولې یې اه ووت:

اه نهم ولسمشر خو قرار دادیان سم پرسولي وو!

الماس پرته له ځنډ د ښکلا خبره غبرگه کړه:

نو ځکه خو د هغه وخت ستاینه کوي او د دې وخت غندنه او په لسم

ولسمشر پسې سپکې سپورې وایي!

الماس بیا خپلو خبرو ته را وگرځیده:

د کورنیو چارو په وزارت کې هم ۱۰۷ ملیارده افغانۍ وسپمول شوې

او د اداري فساد ۲۶۲ قضیې وڅېړل شوې، چې د جنرالانو په ګډون ۱۱۲ تنه
مفسدین د فساد په تور لوټې څارنوالۍ ته معرفي شول.

الماس په خندا وویل:

په ځینو برخو کې هیڅ قوانین نه و او په ځینو برخو کې نیمګړي ول د

نهم ولسمشر واکمني وه، نو ځکه یې له درو کالو څخه را په دېخوا ۳۹۰ قوانین
تصویب او تعدیل کړل! د جزا، ښاروالۍ، کانونو، پترولیم او ګاز نوي قوانین
جوړ شول!

تر ټولو جالبه خو دا وه، چې د کابل بانک له غلو سره يې د حساب خبره راپورته کړه. هغه غلا شوې پيسې، چې د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال تری تم شوې وې، نيمایي يې بېرته را وگرځول شوې!

تر ډېره بريده سيستمونه بايومتریک شول، چې په پارلماني ټاکنو کې هم له بايومتریک سيستم څخه گټه واخيستل شوه!

ښکلا پوښتنې ته خوله جوړه کړه، ويې پوښتل: ټول ځوانان مو اروپا ته د تگ پر مهال د سمندرونو او نورو زور زیاتيو قرباني شول او وايي، چې خپل هېواد مو د بیکارۍ له امله خوشې کړ، دوی تر کومه بريده په حقه دي؟

د الماس تندی تريو شو، په تنده لهجه يې وويل: هغه ځوانان مزې او چرچې غواړي! په دې ږنگ او لویه لویه افغانستان کې د اروپا خوبونه ويني! دولت تېر کال ۳۰ زره ملکي کارکوونکي وگمارل، چې دا بستونه د تيرو ۵ کلونو يعنې د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال خالي وو. د ۳۰ زره ځوانانو گمارنه عادي کار دی؟

آيا دا ځوانانو ته دکار موندنه نه ده؟! همدارنگه تېر کال د ملکي خدمتونو په اډانه کې د ښځو گډون د ۵ سلنې په زیاتوالي سره ۲۷،۵ سلنې ته لوړ شو چې سړ کال به دا کچه ۳۰ سلنه شي!

د ښکلا په مخ کې وینه وتښتېدله ځان يې د يو ځوان په توگه خجالت گڼلو نو ځکه غلې وه.

الماس د پوښتنې په بڼه وويل:

نور څه وکړي؟

ښکلا همغسې غلې وه الماس بيا خبرې پيل کړې:

ځوانانو ته يې د ورزش په برخه کې قوانين رامنځ ته کړل. د ورزش د قانون مسوده چمتو شوه او په ٥١ مختلفو رشتو کې مريانو په فعاليت پيل وکړ. ٥٥٠ تنه ورزش کاران د فدراسيونونو د استازو په توگه وټاکل شول.

الماس غلی شو بيا يې د هغې صحنې کيسه را واخيسته چې پر تلویزيون يې ليدلې وه:

لسم ولسمشر د همدې ځوانانو له پاره د اسيايي المپيک د شورا له ريس سره ليدنه وکړه او د ورزش په برخه کې يې د خپلو ځوانانو ستونزې ورسره شريکې کړې. دا په خپله له ځوانانو سره مينه ده!

ښکلا بيا مسکې شوه د خبرې د بدلولو په موخه يې د پلار د خبرو لړۍ ماته کړه، وبې ويل:

فکر کوم چې د ځمکو غاصبين يې ونه ټکول، زموږ د کلي ملک پيرگل هم ٣٠٠ جريبه ځمکه غصب کړې ده او اوس پارلماني ټاکنو ته هم نومانده؟

الماس سترگې په چټ کې ونيولې، د يو لوی اسويلي په بدرگه يې وويل:

يو پيرگل نه ؤ ډېر ځوانان مې ولېدل، چې په سلگونه نه؛ بلکې په زرگونه جريبه ځمکې يې غصب کړي دي او په دا تېرو پارلماني ټاکنو کې نوماندان هم ؤ. له نيکه مرغه چې يو يې هم بريالی نه شو! پارلمان مو يو ځوان پارلمان شو! له غاصبينو او کمشنکارانو څخه يې ملت وژغورلو!

له هغه پارلمان يې وژغورلو، چې د ټول هېواد اداره يې بې نظمه کړې وه!

ښکلا ؤپوښتل:

پلاره پارلمان خو قانون جوړوونکې قوه ده نو د هېواد اداره يې څنگه بې نظمه کړې وه؟

الماس په تنده لهجه ځواب ورکړ:

تاسو یې نه وینئ، چې په هر ولایت کې لس کلن ريسان رياستونه کوي؟

ښکلا په دې خبره حیرانه شوه ویې پوښتل:

پلاره لس کلن ماشوم خو ریاست نه شي کولای، تاسو موخه څه ده؟
الماس وخنډل زیاته یې کړه:

لورې ماشومان نه یادوم، هغه ريسان یادوم چې لس کاله کېږي په ریاست یې خپته اچولې. ولې قحط الرجال دی. په دې ټول افغانستان کې نور څوک نه شته؟

ښکلا سر وښورواوه د پلار د خبرو لړۍ یې ماته کړه ویې پوښتل:
پلاره! په څه دلیل دوی لس کاله په ریاستونو خپته اچولي او نه مېرې؟

الماس دا ځل په غصه وویل:

دې هر یو ريس د پارلمان د وکیل لمنه نیولې وه، یو هم په وړتیا نه دی راغلی. په ټولټاکنو کې به هر ريس خپل نوماند ته کمپاین کولو. په هیڅ صورت سره رسمي مامور باید دا کار ونه کړي، نو ځکه یې له ریاست شاهي نظام جوړ دی.

ما په خپلو سترگو لېدلي، چې د پوهنې ریاستونه په دې کې ډېر دخیل دي. په دې لسو کلونو کې هیڅ ځوان کوم ریاست ته لار ونه موندله، همدا پخواني بریځي دي، چې له یو ریاست څخه بل ریاست ته تبدیلیږي را تبدیلیږي.

ښکلا په ډېرې ناهیلۍ وویل:

پلاره دا ريسان خو اوس هم په خپلو دندو دي؟

الماس لاسونه ؤمړل ويې ويل:

که دا ځل لسم ولسمشر په ټول ټاکنو کې بريالی شو نو د ټولو جرړې به راوباسي هيڅ پخوانی ریس به په خپل موقف کې پاتې نه شي، د دوی ټولو ټغر به ورټول کړي. د پوهنې ریاستونه به له دې فاسدو چارواکو خلاص کړي. په هر صورت د ځمکو غصب خبرې ته راگرځم:

په دې وروستیو ۴ کلونو کې ۵۰۰ زره جریبه غصب شوې ځمکه بېرته راوگرځول شوه، همدارنگه د ۱۸۸۰۰ تنو غاصبینو نوملړ قضایي او عدليي اورگانونو ته ولېږل شو، چې د جرم په اثباتولو سره به هر غاصب تر لسو کلونو پورې د زندان تورو تمبو تر شا پروت وي!

په لغمان کې د قرغه یې ښارگوټی، په غزني کې سوداگریزې ساحې، په خوست کې د قلموال مینې ښارگوټی، په پروان کې د بیني ورسک ښارگوټی، په بلخ کې د قالین بافانو ښارگوټی، په جلال اباد کې د شیخ مصري ښارگوټی او په کابل کې سپینې نمرې دا ټول له غصب څخه وژغورل شول.

د ښکلا له خولې فریاد ووت:

اه خدایه دا خو ټول افغانستان غصب شوی!

الماس زیاته کړه:

هو لورې هر چا د خپلې وسې مطابق چور کړی.

ښکلا غلې وه، په فکرونو کې ډوبه شوه یوه شېبه وروسته یې په ذهن کې د ښوونځي د دیني علومو ښوونکې څېره راوگرځیدله او د هغه، هغه خبره یې را یاد شوه، چې تل به یې په درسي ټولگي کې له لسم ولسمشر گيله کوله او ويل به یې: دې نظام علماؤ کرامو ته په دولت کې برخه نه ده ورکړې!

نو ښکلا هم همدا جمله را لټه کړه، ویې پوښتل:

پلاره! علما کرام وایي، چې موږ ته یې په دولت کې برخه نه ده را کړې،

آیا دوی رښتیا وایي؟

د الماس تندۍ تريو شو او رنگ يې هم توربخون شو په تنده لهجه يې وويل:

څه وکړي، ارگ ورته خوشۍ کړي؟

د ارگ چارې د دوی په غاړه کړي؟

د ارگ او ممبر تر منځ واټن يې صفر کړ. له ډېرو علماؤ سره يې يو شمېر ناستې وکړې او له علماؤ يې وغوښتل، چې د مخدره موادو او فساد په وړاندې له ممبره غږ اوچت کړي، په ايات او حديث خلک قانع کړي. په تېرو څلورو کلونو کې ئې په ۳۴ ولاياتو کې ۳۳۰ جماعتونه جوړ کړل، همدارنگه ۷۱۲ جماعتونه يې بيا و رغول او ۲۵۰ زره متر مربع فرش او جاينمازونه يې ورکړل، چې همدا اوس مهال په ۱۷ ولايتونو کې د جماعتونو د جوړولو ۶۰ سلنه پروژې تر کار لاندې دي.

علماوو څه وکړل؟

له کوم ممبر يې د مخدره توکو پر وړاندې غږ اوچت کړ؟

د دې خبرو په اوريدلو سره ښکلا ډېره حيرانه شوه وئې ويل:

څومره مضبوط ايمان لري! زه خو اوس په حقيقت وپوهيدم.

الماس د ښکلا په سترگو کې سترگې ونيولې ويې ويل:

لورې وخت به دې نوره هم په حقيقت وپوهوي.

الماس بيا د علماوو خبره را واخيسته ويې ويل:

د ۳۴ ولايتونو له علماؤ کرامو سره يې د ۳۴ لويو جامع جماعتونو ژمنه وکړه، چې کار پرې روان دی. د دې له پاره چې د علماؤ کرامو حقوقو ته پام وشي، ټول جماعتونه به د حج اوقافو له وزارت سره ثبت شي. تر اوسه ۴۶۳۶ جماعتونه ثبت شوي دي! د هر ثبت شوي جماعت د امام معاش دولت ورکوي.

علماوو ته ئې د سولې په برخه کې هم د پام وړ ارزښت ورکړو.
ښکلا په تصویر گوټې وهلې، یوه شېبه غلې وه، بیا یې سر پورته کړ،
ویي ویل:

- پلاره! زه د ټولنیزو رسنیو له لارې ډېری د هغو ټولګیو تصویرونه
وینم، چې ښوونکي خپل زده کوونکي د یوې ونې تر سیوري لاندې یا په یوه
کنډواله کې را ټول کړي وي او د تورې درې په ټټر د تباشیر په واسطه سپین
ټکي کاري! په دې برخه کې رڼا واچوې.

دې خبرې سره الماس په فکرونو کې ډوب شو او د هغه ښوونځي
یادونه وریاد شول، چې څو کاله وړاندې د باروتو لمبې ترې پورته شوې وې
او بیا یې زده کوونکو په انګرې کې تر سره لمر لاندې درس ویلو. له نیکه مرغه
چې اوس ښه ودانۍ لري. الماس فکرونو په مخه کړو او د ښوونځي تر انګړه
یې ورساوه.

خو ښکلا نور فکر کولو ته پرې نه ښود، بیا ئې پرې غږ کړ:
- پلاره څنگه غلی یې؟

د الماس له سترګو اوښکې تویې شوې، په جړ غږ یې وویل:
- زموږ د کلي سوزیدلې ښوونځی مې را یاد شو، چې تورې سرې لمبې
ترې پورته کېدلې، موږ یې سیل کاوه د اور مړکېدو وس مو نه لرلو. د هغه ۷ کلن
خیرن او خچن ماشوم اوښکې او خیره مې را یاد شوه، چې سرې سترګې او بیر
سر زما په لوري را روان ؤ. په سره مخ یې رڼې رڼې اوښکې روانې وې، له مایې
وېوښتل:

کاا زموږ ښوونځی چا وسوځولو؟

- له ما ځواب ورک ؤ. د ماشوم په بیر خیرن سر مې لاس کش کړ او
ومې ویل:

د وطن دښمنانو!

ماشوم بيا خوله خبرو ته جوړه كړه، ويې پوښتل:

- كاكاد وطن دښمنانو ښوونځي ويلي؟

ماشوم مې په ځان پسې را نږدې كړو ورته ومې ويل:

نه زويه!

ماشوم په ژرغوني غږ وويل:

نو ځكه داسې كارونه كوي؟!

د ښكلا په سترگو كې هم اوښكې را پيدا شوې، ځكه چې ښكلا هغه

وخت د همدې ښوونځي په پنځم ټولگي كې زده كړې كولې.

الماس د دې له پاره چې د ښكلا د سترگو اوښكې وچې كړي، نو د

هغې د پوښتنې په ځواب يې پيل وكړ:

- دوه كاله وړاندې ۸۸۴ ښوونځي او تعليمي مركزونه تاسيس شول.

د ۶۰۰۰ نويو ښوونځيو د ودانيو كار روان دی. ان شالله چې په ټول

هېواد كې به داسې ښوونځي پاتې نه شي چې ودانۍ به ونه لري.

الماس لنډه ساه واخيسته بيا يې وويل:

نه يواځې د ښوونځيو په كميت يې كار كړی بلكې كيفيت ته يې هم

خورا ډېر پام كړی، د بيلگې په توگه:

په اول وخت كې د ليسانس ښوونكو شمېر ۲۳ زره تنه ؤ خو دوه كاله

وروسته د ليسانس ښوونكو شمېر ۲۷،۵ زره تنو ته ورسیده.

ښكلا ډېره ښه حافظه لرله او د ټولگي اول نمره وه. په ټولو مضامينو

كې به يې ښې نمرې اخيستلې؛ خو د خپلې خوښې ځانگې په هكله يې له پلار

سره څه نه ؤ ويلي، ځكه پلار يې غوښتل چې ښكلا بايد په راتلونكې كې يوه

ښه مسلکي استاده شي؛ ليکن د ښكلا په زړه كې نور څه ؤ، غوښتل ئې چې

په راتلونكې كې يوه تكړه ډاكټره شي.

ښکلا به تل خپلو ټولگيوالو ته ويل:

زه غواړم چې طب پوهنځي ته بريالی شم، خو د کانکور له ازموينې ويريږم! ځکه زما پلار دومره پيسې نه لري، چې زه دې د کانکور په ازموينه کې د خپلې خوښې پوهنځي ته بريالی شم!

ټولگيوالو به يې هم تل دا شکايت کاوه، چې تېر کال هم د کانکور په ازموينه کې دا زمينه مساعده شوې وه، چې د پيسو په مقابل کې نفر پيدا کېږي، چې ستا پر ځای کښيني او ټولې پوښتنې درته حل کړي، ځکه هغه نفر د پوښتنو ځوابونه د کانکور له کميټې اخلي!

نو ښکلا هم دې خبرو ځوروله او کله ناکله به يې ويل:

- هسې ځان نه ځوروم، اکثریت لایق زده کوونکي په دې ازموينه کې پاتې کېږي، یا داسې پوهنځي ته یې ورکوي، چې هغه یې د خوښې وړ پوهنځي نه وي، نو ځکه یې له پلار وپوښتل:

- پلاره د کانکور په ازموينه کې به فساد له منځه یونسي؟

الماس وخنډل بیا یې وویل:

- واه! لورې تر اوسه نه یې خبره؟

ښکلا په بیړه وویل:

- نه پلاره له څه؟

الماس بیا وخنډیدو او ویې ویل:

ښه سمه ده نو واوړه:

پخوا به د ټولو زورواکو او شتمنو وگړو اولادونه چې ډېر تنبل به هم و، د خپلې خوښې پوهنځي ته بريالي کېدل، چې په علت خو یې هسې هم پوهیږي او د نیستمونو وگړو اولادونه به د لوړو نمرؤ په ترلاسه کولو سره بیا هم ناکام اعلانیدل، خو اوس د کانکور د ازموينې پروسه یې هم بايومتریک کړه، چې د گډون کوونکو نوم لیکنه به د بايومتریک له لارې ترسره کېږي. پوره رڼه

شوه. اوس هر څوک په خپل لياقت د بريا تر پولې رسيري! پخوا به هر زور واکې په خپل زوی په هر قيمت به چې ؤ، د حقوقو پوهنځی لوستلو آن په پوهنتونونو کې يې له اولادونو څخه نجونې محصيلينې په تکليف وې. په ورځ کې به يې شپاړس نجونو ته د مينې وړاندیز کاوه، د درس په غم کې هيڅ نه ؤ او د استادانو زور هم نه پرې رسيدلو.

د ښکلا مخ له خوښيو تک سور شو، په لوړ غږ يې وويل:
څومره ښه! اوس به هر زده کوونکی په خپله خپلې پوښتنې حل کوي!
الماس بيا په خبرو پيل وکړ:

د لسم ولسمشر د واکمنۍ په لومړي کال کې د کانکور دگړونوالو د ناکامۍ سلنه له ۴۵ څخه ۱۳ ته راټيټه شوه. يعنې وړاندې به د کانکور په ازموينه کې تقريباً نيمايي زده کوونکي ناکام اعلانيدل؛ خو له نيکه مرغه چې د تېر کال په ازموينه کې ۱۶۹،۵ زره تنو گډون کړی ؤ، چې له دې ډلې ئې ۱۴۷،۵ زره تنه گډونوال پوهنتونونو ته جذب شول.

دوه کاله وړاندې د کانکور ازموينه په هېواد کې د کانکور لومړنۍ ازموينه وه، چې ټولو هېوادوالو ته د منلو وړ وه.

الماس لاسونه وغځول د وجود شخي يې و ايستله، يوه شېبه غلی ؤ بيا يې په خبرو پيل وکړ:

نه يواځې په ملکي پوهنتونونو کې د پام وړ اصلاحات راغلل بلکې د هېواد په هوايي پوهنتون کې ۳۰۰ تنه زده کړيالان په زده کړو بوخت شول او له ۲۰۰ تنو څخه زيات له هېواده د باندې په نورو هېوادونو کې په همدې برخه کې زده کړې کوي، چې دا هم د ملکي پوهنتونونو په جذب د پام وړ اغيزه کوي.

ښکلا د پلار خبرې غوڅې کړې ويې پوښتل:

فکر کوم په پوهنتونونو کې د استادانو د تقرر په برخه کې ځينې ستونزې شته لکه د ماستري نه لرل؟
الماس خبره ور غبرگه کړه:

نه لوري! په ډېرو پوهنتونو کې موږ ډېر داسې استادان لرو، چې علمي سويه يې د انديښنې وړ ده، په واسطو گمارل شوي دي اوس يې رسميت اخيستی بله چاره نه لري، نو د هغوی له پاره لسم ولسمشر فرمان صادر کړ، چې د پوهنتونونو ټول استادان بايد ماستري تر لاسه کړي او هغه څوک چې ماستري نه لري، بايد په پوهنتون کې استاد نه شي. همدارنگه د استادانو شمېر له ۳۱۵۹ څخه ۵۵۸۲ ته لوړ شو.

د ښکلا له خولې د خوښۍ يو لوړ غږ ؤوت:

اه پلاره څومره ښه!

دا څومره ښه ولسمشر دی! په هره برخه کې يې يو څه کړي!
لسم ولسمشر نه بلکې تر ټولو غوره ولسمشر!! زه نه پوهيدم چې ځينې ځوانان ولې د زرکلن دعا ورته کوي؟ خو اوس وپوهيدلم!

د ښکلا مخ لکه انار سور واوښت او په غمږو کې يې هم ژورې کندې جوړې شوې. يو فکر په مخه کړه چې د کانکور په ازموينه کې د طب پوهنځي ته بريالی شي او د لومړي سمستر د درس لومړی ورځ يې وي، ټولگي ته د ننه شي، سپينه چپنه يې په تن وي. طلايي وينتان يې په سپينه چپنه خواره واره پراته وي سترگې يې شنې ځلېږي او ټول په خپلو چوکيو کښيني. د مسکا په نوم يوه استاده راشي او وړاندې تر دې چې په درس پيل وکړي، نو خپلو محصيلينو ته وايي:

- د خپلې خوښې پوهنځي ته مو د برياليتوب مبارکي درته وایم!

الماس د ښکلا په ورانه لاس کېښود، ويې ويل:

تا ته وایم د خپلې خوښې پوهنځي ته مو د بريالیتوب مبارکي درته وایم!

ښکلا رابیداره شوه او په دې وپوهیدله، چې مبارکي مې پلار راکړه نه د مسکا په نوم استادې!

الماس هم لکه چې د ښکلا له زړه خبر ؤ نو ځکه یې وویل:
د تېر کال په پرتله روغتيايي مرکزونو ته لاس رسی ۸۷ سلنه زیات شوی دی چې په ټول هېواد کې ۲۴۰۰ روغتيايي مرکزونه لرو!

په خوست کې د شیخ زاید ۱۰۰ بستریز روغتون، پکتیا مرکز گریز کې ۱۰۵ بستریز روغتون، بامیانو کې ۱۴۰ بستریز روغتون، په پنجشیر کې یواځې د ښځو له پاره ۱۲۰ بستریز روغتون، په سرپل کې ۱۰۰ بستریز روغتون او په کابل کې د سوري زړه د ناروغانو د تداوي له پاره ودانۍ جوړې شوې. یواځې د سرطاني ناروغیو د تداوي په برخه کې تقریباً ۳،۵ زره ناروغان تر درملنې لاندې نیول شوي دي، چې وړاندې به د عادي ناروغۍ د درملنې له پاره هم گاونډیو هېوادونو ته تللو.

الماس غاړه تازه کړه. یوه شیبه غلی شو، بیا یې وویل:
تر ټولو جالبه واوړه:

ښکلا د دې خبرې په اوریدلو سره غوږونه څک کړل. ښه متوجه شوه.
الماس خپلې خبرې وغځولې:

نهم ولسمشر به هغه طبقه خلکو ته چې پونده دی او په بانډو کې ژوند کوي د ژوند ټوله هستي او نیستي یې په یوه کېړدۍ کې راټوله کړي وي یواځې د ټول ټاکنو پر مهال د رایې ورکولو د حق خبرې کولې، نور یې ستونزې چا نه لېدلې او نه یې اوریدلې، لیکن لسم ولسمشر د دې خلکو روغتیا ته پاملرنه تر

ټولو لومړيتوب وگڼلو هغه دې له ۵۰۰ زرو څخه زيات گرځنده کلينیکونه دې طبقې ته صحي خدمات وړاندې کوي.

ښکلا د روغتيايي خدماتو په اړه هم واوريدل، نو په خيالونو کې ډوبه شوه او داسې يې احساس کړه، چې گوندې د يوې شفاخانې سرطبيه شوه او په يوه رابلل شوې غونډه کې له خپل پرسونل سره خبرې کوي، چې د الماس د ټوخي غبر يې خيالي نړۍ درې وړې کړه.

بيا يې تصوير پورته کړ او د لسم ولسمشر تندۍ يې ښکل کړ، ويې ويل:

پر موږ خدای ﷻ لوی احسان کړی، چې لسم ولسمشر يې را په برخه کړی دی.

الماس لاسونه وموړل او ځان يې خبرو ته جوړ کړ: هو لورې دا د خدای ﷻ لوی احسان دی، چې موږ يې د کورنۍ جگړې د اتلانو له شره وژغورلو.

ښکلا تندۍ تريو شو ويې پوښتل: پلاره! کورنۍ جگړه هم اتلان لري؟ د ښکلا پوښتنې الماس په غصه کړ نو ځکه يې وويل: - په دې خاوره هغه څوک اتل دی چې وژل يې زده وي! ښکلا سر وښوراوه، ويې ويل:

امممم وپوهيدم، رښتيا چې دا د کورنۍ جگړې اتلان دي. الماس يوه شيبه غلې شو، بيا يې خپلې خبرې وغځولې: هو لورې! دې اتلانو خو د افغانستان لوتې هم په پاکستان وپلورلې او خپلو بادارانو ته وفادار پاتې شول. ټول موزيمونه يې چور کړل، د لاهور او اسلام اباد موزيمونه يې پرې ډک کړل. خو لسم ولسمشر په هغه څه گوتې ووېلې، چې د ملي لېوانو له ښکار پاتې او لږ زيانمن شوي ول.

په لومړنيو درو کلونو کې ۴۷ پروژې وې، چې بايد ترميم شي. له دې پروژو څخه ۳۵ موارد يې تکميل شوي دي، د دې پروژو لويې برخې د دارالامان مانۍ وه چې بيا ورغول شوه، په جلال اباد کې د غازي امان الله خان مقبره، د فخر افغان يعني د خان عبدالغفار خان مقبره او د جلال اباد د شاهي مانۍ بيا رغول ؤ، چې د خپلواکۍ سلمې کليزې پورې به د امني دورې ټول آثار ورغول شي.

الماس ژوره ساه واخيسته يوه شيبه غلې ؤ بيا يې وويل:

اه يو وخت ؤ چې د باميانو له بودا څخه خړې دورې پورته شوې. د بيم چل په گوليو لوتې لوتې شول او لوتې يې د گاونډي هېواد پاکستان ته لاړې چې په دې کار سره د باميانو سيمه بدرنگه شوه، ليکن لسم ولسمشر د باميانو سيمې ته بيا ښکلا راوړه. باميان د جنوبي اسيا هېوادونو د فرهنگي مرکز په نوم وټاکل شو!!

ښکلا په چورتونو کې د باميانو ولايت ته ورسیده، هلته يې د بودا په ځايونو سترگې ښخې کړې، له تورو سوړو پرته يې بل څه ونه لېدل. الماس پښه را ټوله کړه، خبرو ته يې خوله جوړه کړه، ويي ويل: لورې!

ښکلا سترگې راپورته کړې ويي ويل:

اورم پلاره!

الماس د ښکلا په سترگو کې سترگې نيولې وې، ويي پوښتل:

چېرې چورتونو په مخه کړې وې؟

ښکلا خبره را لنډه کړه:

هسې د هېواد د امنيت په هکله مې فکر کاوه، چې ولې هره ورځ وژل

کيږو؟

د الماس په ذهن کې د بمې چاودنو تصویرونو تلل او راتلل پیل شول،
یوه شیبه غلی ؤ په سترگو کې یې اوبنکې ډنډ شوې او وېې ویل:
هره ورځ یې وینم چې بې شمیره هېوادوال مو وژل کېږي او لسم
ولسمشر یې هم ویني خو پوښتنه دا ده چې:
دا وژنې څوک کوي؟!

په دې وژنو کې د چالاس دی؟!
دا ټول موږ او تاسو یو. که چېرې موږ دا زمینه مساعد نه کړو، هیڅ
څوک مو نه شي وژلی! د نړۍ پر مخ موږ یو باغیوره او با غیرته ملت یو هیڅ
څوک به دا جرئت ونه کړي چې موږ ته په کږه سترگه هم وگوري!
په تېرو ۱۳ کلونو کې د زورواکۍ جزیرې جوړې شوې وې، تاسو یې
ویډیوگانې ونه لېدلې، چې د ملت کور یې په سپیو تلاشي کړ؟ د ملت د استازو
توهین یې وکړ!

د تلاشي په محل کې یې سرتېري په مرگ ؤ نه وهل؟!
تاسو ونه لېدل چې د موټر د تورو بښېنو د سپینولو پر وخت یې
سرتېري په څپېرو ؤ وهل؟

له رسنیو مو ونه لېدل، چې د ولایت امپراتور ئې ځان بللو؟
همدارنگه په یو وخت کې په څو ولایتونو کې داسې والیان پیدا شول
چې ویل به ئې:

زه ولسمشر په رسمیت نه پیژنم!

خو لسم ولسمشر د زورواکانو هغه جزیرې ډرې وږې کړې، چې په
همدې چاودنو، وژنو، اختطاف او نورو فسادونو کې ئې لاس ؤ. امپراتورۍ یې
له منځه یوړې. د هېواد امنیت ټینګولو په موخه هغه کارونه وشول، چې وړاندې
نه ؤ شوي لکه:

تېر کال یو څلور کلن امنیتي پلان جوړ شو، چې تر راتلونکو پنځو کلونو پورې به د افغان کمانډو ځواکونو شمېر دوه برابره شي، هوايي ځواک به هم درې برابره شي، ۳۰۰ الوتکې به ولري، چې تر اوسه یې ۱۵۰ بلک هاک، ۵۵ د *MD۵۳۰F*، ۲۵ د *A۲۹* لیزري توغندي ویشتونکې او یو څو عدده بې پیلوټه الوتکې ترلاسه کړي دي.

همدارنگه تر پنځو راتلونکو کلونو پورې به ۳۶۰۰۰ سیمیزه اوردو جوړه شي.

وړاندې به افسران د روابطو له مخې گمارل کېدل، چې دا پخپله د امنیت گډوډول ؤ لیکن اوس په امنیتي سکتور کې د گمارنې بورډ جوړ شو، چې افسران د ضوابطو له مخې گمارل کېږي نه د روابطو له مخې! د خیالي سرتېرو د مخنیوي له پاره ټول سرتېري بایو متریک شول او تېر کال ۲۰۰۰ زاپه افسران او جنرالان متقاعد شول چې پر ځای یې نوي ځوان مسلکي افسران وگمارل شول. وړاندې به سرتېري په سنگرونو کې پراته ؤ، هیچا یې غم نه کاوه. اوس به د *Army Personnel Payment System* له لارې خپل معاشونه اخلي، چې کارونه یې تقریباً ۸۰ سلنه بشپړ شوي دي، چې دا هم د امنیت په ټینګښت د پام وړ اغېزه کوي.

د سرحدي ځواکونو د ښه اداره کېدلو په موخه نوموړي ځواکونه د کورنیو چارو وزارت څخه په ملي دفاع وزارت پورې اړوند شول.

امنیت مو له پخوا ډېر ښه شوی دی.

ښکلا د پلار خبره غبرګه کړه ویي ویل:

په نظامي برخه کې یې هم د پام وړ اصلاحات راوستلي دي!

الماس پرته له څه ویلو بیا په خبرو پیل وکړ:

افغانستان يې د دې وړ کړ چې له نورو هېوادونو او سازمانونو سره ښې اړيکې ولري، لکه: د ١٣ نړيوالو سازمانونو غړيتوب خپلول. ښکلا د سازمانونو په هکله معلومات نه لرل، د پوهولو په خاطر يې وويل:

د سازمانونو غړيتوب؟
الماس په وياړ خبرې پيل کړې:
هو لورې وایم يې:
په لومړي ځل مو د نړيوال گمرکاتو (WCO) سازمان غړيتوب ترلاسه کړ.

په دويم قدم کې مو د نړيوالې سوداگرۍ بانک (WTO) سازمان غړيتوب ترلاسه کړ.
په درېيم قدم مو د مخابراتو د ټولنې يعني RCC غړيتوب ترلاسه کړ.
په څلورم قدم کې مو د ISF غړيتوب ترلاسه کړ.
په پنځم قدم کې مو د نوبت وړ انرژي بين الملي مرکز (IRENA) غړيتوب ترلاسه کړ او لسم ولسمشر په خپله يوه وينا کې وويل:
افغانستان د دې وړتيا لري چې ٣١٦ زره ميگا واټه بريښنا د اوبو، باد او لمر له لارې توليد کړي.

د ښکلا په مخ کې د خوښۍ څرک را پيدا شو او له خولې يې ووت:
وا ه - واه! رښتيا چې لسم ولسمشر د دې تيارو ځلانده ډيوه ده!
الماس هم مسکې شو، خپلې خبرې يې اوږدې کړې:
په شپږم قدم کې مو د OGP غړيتوب ترلاسه کړ. د دې سازمان غړيتوب سره موږ د خپل هېواد د نفتو او گازو د توليد په برخه کې گټه اخيستلاي شو.

په اوم قدم کې مو د اسيا زيربنايي پانگونې بانک (AIIB) غړيتوب ترلاسه کړ، چې د دې سازمان موخه په اسيايي هېوادونو کې د زيربنايي پروژو مالي ملاتړ دی.

په اتم قدم کې مو د لويو بندونو کميسيون (ICOLD) غړيتوب ترلاسه کړ. د دې سازمان په غړيتوب سره به موږ خپلې اوبه مدیریت کړو. په نهم قدم کې مو د نړۍ د ښاري حکومتوالۍ سازمان (GC) غړيتوب ترلاسه کړ.

په لسم قدم مو د اوبو سازمان (IWA) غړيتوب ترلاسه کړ. په يوولسم قدم کې مو د کرکټ نړيوالې شورا (ICC) غړيتوب ترلاسه کړ.

ښکلا بيا د الماس خبرې پرې کړې، په خورا حيرانتيا يې وپوښتل: اه تر اوسه مو د کرکټ نړيوالې شورا غړيتوب نه لرلو؟ الماس پرته له څه ويلو لنډ وويل: نه!

ښکلا شونډې بوڅې کړې بيا يې وويل: بس نو د نهم ولسمشر واکمني وه. الماس بيا په خبرو پيل وکړ:

په دولسم قدم کې مو د الکتروني حکومتوالۍ سازمان (WeGO) غړيتوب ترلاسه کړ.

په ديارلسم قدم کې مو د بشر حقوقو ټولنې سازمان (UNHRC) غړيتوب ترلاسه کړ.

د ښکلا د تندي پوستکي گونځې وکړې، وېې ويل:

پلاره! نو دا خلک ولې شکایت کوي، هره ورځ يې له رسنيو وینو چې،
 بد رد وايي او د لسم ولسمشر په لاسته راوړنو ولې خاورې اړوي او منکر دي؟!
 د الماس په تندي خولې راماتې وې، تور واوښتلو، ويې ويل:
 گوره لورې! همدې پردي پالو په برېښنايي پیژند پانو کې پر اسلامیت
 او افغانیت خاورې اړولې، هم له اسلامیت منکر شول او هم له افغانیت؛ نو د
 لسم ولسمشر له لاسته راوړنو څخه منکر کېدل او خاورې پرې اړول خو دومره
 لویه خبره نه ده!

په یوې پسې بله رایادېرې، همدا لسم ولسمشر ؤ چې د برېښنايي پیژند
 پانو وېش ته یې زمینه مساعده کړه او د ویش لړۍ یې پیل شوه. اوس یواځې
 په کابل پورې اړوند دی، چې تر اوسه یې ۱۰۰ زره کسانو ته برېښنايي پیژند
 پانې ویشلي دي او درې برابره نورو کسانو فورمونه اخیستي دي.
 د پاسپورټ د ویش لړۍ چې وړاندې به مو په دوه میاشتو کې یو
 پاسپورټ نه شو تر لاسه کولای او د پاسپورټ د ریاست مخ ته به د کمیشنکارانو
 شین غورځی ؤ، لیکن اوس یې ټول وینو، چې په دوه ورځو کې پاسپورټ
 اخیستل کېږي او په نوم کمیشنکار نشته او د پاسپورټ په ریاست کې د پام وړ
 اصلاحات راغلي دي.

ښکلا ته هغه وخت ور یاد شو چې مور او پلار یې ناروغ ؤ. د پاکستان
 هېواد ته په تداوي پسې تلل. د پاسپورټ د اخیستلو پر مهال له ډېرو ستونزو سره
 مخ ؤ، د پاسپورټ په اخیستلو ونه توانیدل. یو کمیشنکار ورته وویل چې په ۸
 ورځو کې به یې درته واخلم درې سوه ډالره لگښت پرې کېږي! خو الماس دې
 معاملې ته زړه ښه نه کړ. د سیمې یو ډاکټر یې غوره وبللو.

ښکلا یوه شیهه غلې وه بیا یې ناڅاپه خوښي وښودله ويې ويل:
 واه - واه دا څومره ښه ده!

الماس بیا خپلې خبرې وغځولې:

د تېر کال د کب نهمه نيټه يې د سرتېرو په نوم ياده کړه، چې د دې ورځې په نومولو سره يې د سرتېرو مورال نور هم غښتلی کړ او د سرتېرو له فکر او خيال څخه دا خبرې لرې شوې، چې ويل به يې:

د هغه ملت ساتنه کوو، چې په ساتنه نه ارزوي!!

لسم ولسمشر خپل پوځ ته د “تومو” خبره وکړه:

ښه روزل شوی وسلوال پوځ غره ته نه وايي چې ولې لوړ يې؟ يا په کې دره پيدا کوي يا يې څنگ کې د تېرېدو لار لټوي او که نه شو نو سوری کوي يې!

الماس يو سوړ اسويلی ويوست، ويې ويل:

تر ټولو دردوونکې دا ده چې هېواد مو د يتيمانو او کونډو ځاله ده نو ځکه لسم ولسمشر د بې سرپرسته ماشومانو د ساتلو او روزلو له پاره په منظم ډول ۶۳ خصوصي او دولتي روزنتونونه جوړ کړل. همدارنگه ۲۱۸۴ تنه بې موره او بې پلاره ماشومان د کفالت ایتام برنامې څخه برخمن شول.

د دې خبرې په اوریدلو سره د ښکلا له سترگو اوښکې توئې شوې، ځکه يو کال وړاندې ښکلا هم د مور له مينې بې برخې شوې وه.

الماس چې د ښکلا اوښکې ولېدې ژر ئې خبره بدله کړه، ويې ويل:

لسم ولسمشر ته يوه ډېره بده حکومتوالي په ميراث ور پاتې وه؛ نو ځکه

خو بې وويل:

خبره دا نه ده چې ماته څه په ميراث را پاتې دي؟ دا قضاوت به تاريخ وکړي چې ما دې ميراث ته څومره بدلون ورکړ! په هره بيه چې وي دا ميراث به راتلونکو ته په يو ښه ميراث بدلوم!

ښکلا خپلې اوښکې پاکې کړې. يوه شيبه غلې وه او د هغه ښوونکي
کېسه ورياده شوه، چې په يوه بمې چاودنه کې تپي شوی ؤ او صنف ته په لکړو
روان ؤ، نو ځکه يې د سولې په هکله داسې ؤپوښتل:
پلاره لسم ولسمشر به مو له سولې برخمن نه کړي؟
الماس ژبه په شونډو تېره کړه، ويې ويل:
د سولې په هکله يې ډېرې هلې ځلې وکړې او کوي يې د بيلگې په
توگه:

د کورنۍ، سمه ييزې او نړيوالې اجماع رامنځته کول.
د حزب اسلامي سره بين الافغاني مذاکرات په برياليتوب سره ترسره
کول، چې په پايله کې دا په څلويښت کلنه جگړه کې لومړی ځل ؤ، چې يوه
مخالفه ډله د جگړې پر ځای په سياسي مبارزې پيل وکړي!!
په کابل کې د درو زرو تنو علماوو له لوري روانه جگړه ناروا وبلل
شوه، چې دا هم د سولې په برخه کې اړين گام ؤ.
د ۳۳ هېوادونو د استازو په گډون په يوه ناسته کې بيا هم روانه جگړه
يوه ناروا جگړه وبلل شوه.

بيا يې هم زړه صبر نه شو د کعبې له امام يې غوښتنه وکړه چې د حق
فتواي ورکړي تر څو تور له سپين جلا شي.
د کعبې امام هم دا روانه جگړه ناروا وبلله، چې د سولې په بهير کې
يې يوه اغيزمنه فتواي بللی شو.

په اندونيزيا او ازبکستان کې د سولې په هکله کنفرانسونه داير شول،
چې د سولې په راوستلو کې خورا اړين ؤ.

په کوچني اختر کې دوه اړخيز درې ورځنی اوربند وشو، چې په ټول
هېواد کې د امن خپې خورې وې او په دې ۴۰ کلونو کې تر اوسه داسې اوربند
نه ؤ اعلان شوی!

بالاخره لسم ولسمشر مخالفينو ته وويل:

هر ځای چې ستاسو خوښ وي په همغه ځای کې درسره کښينم!!

ښکلا د پلار خبرو کې را ولوبده، ويې ويل:

نو دا مخالفين څه غواړي؟

الماس لنډ وويل:

سياسي ویش!

د دې خبرې په اوریدلو سره ښکلا ټکان وخوړ ويې پوښتل:

څنگه سياسي وېش؟

د الماس تندي بيا گونځې وکړې، ويي ويل:

په دوه زره څوارلسم کال کې د قدرت لېږد تر څنگ د لس زره

خارجي سرتېرو په وتلو سره امنيتي مسوليت په بشپړه توگه افغان ځواکونو ته

ولېږدول شو، چې دښمن له دې فرصت څخه په گټې اخيستنې سره جگړې ته

زور ورکړ او غوښتل يې چې له ۳۴ ولايتونو څخه لږ تر لږه ۱۷ ولايته تر خپل

کنټرول لاندې راولي او هېواد په دوو سياسي برخو وویشل شي؛ لیکن لسم

ولسمشر دا کال د بقا د کال په نوم ونومولو. امنيتي ځواکونه مو په دې بريالي

شول چې جگړه مدیریت کړي او همدا د جگړې مدیریت ؤ، چې هېواد يې له

سياسي جغرافيو ویش وژغورلو.

د ښکلا په مخ کې بيا وينه ورکه شوه، ژپړ مخ يې نيولی ؤ، په خواره

ژبه يې وويل:

په رښتيا چې له ولس سره مينه لري!

بيا يې په تصوير کې سترگې ښځې کړې او ويې پوښتل:

پلاره! د لسم ولسمشر او ولس ترمنځ واټن به هم په کمېدو وي که

څنگه؟

الماس د لاسو له گوتو ټکا و ایستله او بیا یې خوله خبرو ته جوړه کړه:
لسم ولسمشر د ارگ دروازه د افغانستان د خلکو د مختلفو قشرونو پر
مخ پرانیستلې ده. د هغه ارگ دروازه یادوم، چې د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر
مهال تړلې وه.

موږ او تاسو یې هره ورځ تصویرونه د ټولیزو رسنیو له لارې وینو، چې
لسم ولسمشر ته زموږ خويندې، ځوانان، محصلین، د مدني ټولنو غړي، ورزش
کاران، هنرمندان او کارگران د خپلو ستونزو د حل په موخه تر ولسمشریزې
مانۍ رسیري!

ښکلا بیا د پلار خبرې غوڅې کړې، ویې پوښتل:
پلاره لکه څومره چې ځوانانو ته لسم ولسمشر ښاغلی دی آیا لسم
ولسمشر هم پر ځوانانو همدومره باور لري؟
الماس سر وښوراه، زیاته یې کړه:
لسم ولسمشر هغه ولسمشر دی چې د یوې وینا پر مهال یې په زغرده
وویل:

نور قدرت ځوانانو ته لیردوم! د هېواد مشري هغه نسل ته په امانت
ډول سپارم چې په ۹۰ مه لسیزه کې را لوی شوی او زما د هېواد اکثریت
تشکیلوي! تر څو یو نسلي بدلون رامنځ ته شي. اوس ځوانان په هره برخه کې
پیاوړي شوي دي.

لسم ولسمشر په خپل ملت ډېر ډاډه دی او په یوه بله وینا کې یې وویل:
اوس دا هغه پخوانی ملت نه دی چې غازي امان الله خان یې دې ته اړ
کړ چې هېواد پریري.

د ښکلا په مخ کې بیا سورخي پیدا شوه او د لسم ولسمشر سیاست
خوند ورکړ نو ځکه یې وپوښتل:

پلاره! لسم ولسمشر د چا په لار روان دی؟

الماس ژوره ساه واخيسته په لړزیدلي غږ يې وويل:
د هغه غازي په لار روان دی چې همدې پردیپالو دې ته اړ کړ، ترڅو
خپل هېواد پرېږدي او په پردي هېواد کې د ژوند د اړتیاوو پوره کولو له پاره د
لرگیو د اړه کولو په یو ماشین کې په ورځني مزد کار پیل کړي!
د ښکلا تندي گونځې وکړې، په خورا حیرانتیا یې وپوښتل:
پلاره! دا غازي څوک ؤ؟

الماس بیا ساه واخيستله او په ټیټ غږ يې وويل:
لورې! غازي امان الله خان یادوم!
د ښکلا له سترگو اوبښکې توئې شوې، سلگۍ ونيوله.
ښکلا فکر په مخه کړه، د وخت شاه یې په پردي ملک کې خړ پر لېده!
الماس هم د ښکلا له سلگیو اغیزمن شو.

پلار او لور دواړه یوه شېبه غلي وو بیا الماس په خبرو پیل وکړ:
لسم ولسمشر په ولسمشریزې ماڼۍ کې گرځیدلو، چې د غازي امان
الله خان په کاري میز یې سترگې خښې شوې. په وینا یې میز ورغول شو چې
اوس یې کاري میز دی او یو ډول ډاډ ورکوي! او هغه څوکۍ چې غازي امان
الله خان پرې کیناستلو له گدame را وایستله او په خپل دفتر کې یې کېښودله.
شهزادگۍ هندیه د غازي امان الله خان لور، چې کله له لسم ولسمشر
سره لېدنه کوله د لېدنې پر مهال یې د خپل پلار په کاري میز سترگې ښخې
شوې، د میز تر شا کیناستله، د پلار واکمني ور یاده شوه. میز یې ښکل کړ!!

لسم ولسمشر په خپله وینا کې وويل:
زه د غازي امان الله خان نیمگړی فصل بشپړوم!
په لنډه توگه یې وایم:

همدا لسم ولسمشر به يو پورورپی افغانستان په غني افغانستان بدل
کړي!!

همدا لسم ولسمشر به وي چې د ملي لیوانو سره به د تېرو خلویښتو
کلونو حساب وکړي!!

له بده مرغه چې موږ لسم ولسمشر نه پیژنو، نو ځکه نړیوالو پر موږ
عجیب نوم ایښی:

بد مرغه ولسمشر!

نیک مرغه ملت!

د بد مرغه ولسمشر نوم په ښکلا ښه ونه لگېدلو په خواشینۍ یې
وېوښتل:

پلاره! بد مرغه ولسمشر؟

الماس توخې واخیست، له جیب یې رومال را وکارلو. د رومال یوه
څنډه یې پر شونډو تېره کړه، بیا یې وویل:
هو لورې!

بد مرغه ولسمشر ځکه دی چې یو ویده ملت ور له غاړې دی. تر اوسه
یې نه دی درک کړی تل په منفي تبلیغاتو پسې سر گرځوي. که ورته وویل شي
چې غوږ دې سپي یووړ نو خپل غوږ نه ویني په سپي پسې منډې وهي.

الماس د سر په وینښتانو لاس تېر کړ بیا یې وویل:

ملت ځکه نیک مرغه دی، چې داسې یو ولسمشر یې په نصیب شوی
دی چې په ټوله نړۍ کې یې ساری نه لېدل کېږي!

ښکلا غلې وه الماس خبرې اوږدې کړې:

نړیوالو لسم ولسمشر هغه وخت وپیژندلو، کله چې په دوه زره لسم
کال کې د فارین پالیسي په نوم یوې مشهورې امریکایي مجلې د سلو هغو
کسانو نوملړ خپور کړ، چې په نړۍ کې بریالي کسان بلل کېدل. په دې نوملړ

کې زموږ لسم ولسمشر شلم ځای خپل کړی ؤ، چې د نړۍ شلم متفکر لقب یې ورکړو!

په دوه زره دیارلسم کال کې د پراسپیکټ په نوم بلې مشهورې مجلې ټولپوښتنه وکړه. په دې ټولپوښتنه کې د سلو هېوادونو څخه لس زرو کسانو برخه اخیستې وه. په پایله کې د سلو کسانو نوملړ یې خپور کړ، چې د اکسفورډ پوهنتون استاد ریچارد واکین لومړی مقام، لسم ولسمشر دویم مقام خپل کړ او د هاروارډ پوهنتون استاد پروفیسور واستیفن پنکر درېیم ځای وگاټه. نو په همدې نوملړ کې لسم ولسمشر ته د دویم متفکر لقب ورکړل شو!

ښکلا د تصویر په ښېښه د ټیکري پیڅه کش کړه د تصویر ښېښه رڼه وځلیدله او بیا یې شونډې خلاصې کړې وې ویل:

کاش چې بابا موږ ویده نه وای !!

کاش چې ستا په قدر پوهیدلی !!

ښکلا بیا د پلار په لورې سترگې وغړولې او له پلار یې وپوښتل: پلاره لسم ولسمشر خو په ډېر کم وخت کې افغانستان د نړیوالو سیال کړ او له خپلو ژمنو یې ډېر څه وکړل. آیا راتلونکې به یې څنگه وي، شونې ده چې په راتلونکي کې یې تصویر په سېکه کې چاپ شي؟؟

الماس په غصه شو وې ویل:

دا پردي پال ډېر بل ډول خلک دي، تا تر اوسه تاریخ سم نه دی لوستلی! سید جمال الدین افغان د خپل هېواد په گډون د گاونډیو هېوادونو سیاسي، ټولنیز او اقتصادي حالات و ارزول، غوښتل یې اسلامي هېوادونه او په ځانگړې ډول افغانستان د پرنګیانو له استعماري ولکې وژغوري. له همدې امله په ډېره بېره خپل هېواد ته را وگرځیده، په دې وخت کې د افغانستان پاچا امیر دوست محمد خان ؤ. د افغانستان ژغورل د سید جمال الدین افغان ورکېدل

شول. سيد جمال الدين افغان د هېواد پرېښودلو ته اړ شو، د هېواد پرېښودلو څخه وړاندې يې د وخت پاچا ته په دې تورو ټينگار وکړ:

د افغانستان سياسي خپلواکۍ اعلان، د کابينې جوړښت، د ملي اردو تنظيم، د ملي ژبې "پښتو" بډاينه، د ښوونځيو جوړونه، د سړکونو جوړونه، پستې او مخابراتي اسانتياوې او داسې نورو ټکو ته بايد پوره پام وشي!

نو سيد جمال الدين افغان خو افغانستان ژغورلو، ولې يې د هېواد پرېښودلو ته اړ کړ؟

په ژوندون يې له خپل هېواده مرور کړ او په مړينه يې بيا کوکې وهلې او هډوکي يې د ترکيې له هېواده راوړل!!
غازي امان الله خان هم په لومړۍ وينا کې خپله خپلواکي اعلان کړه او ويې ويل:

زه خپل ځان او خپل هېواد آزاد گڼم تر دې وروسته به زما هېواد د نړۍ د نورو هېوادونو په څېر آزاد وي او هيڅ خارجي قدرت ته به اجازه ور نه کړم، چې د سر ويښته په اندازه د افغانستان په داخلي چارو کې مداخله وکړي.
د دې خبرې په پای کې يې خپله توره را وايستله، ويې ويل:
که مداخله يې وکړه نو په دې توره به يې سر له تنې غوڅ کړم!
خو افغانانو څه وکړل؟!

د بغداد پير په نوم د يو انگرېز ملا يې وتړله چې اصل نوم يې ډيوډ جونز ؤ. د هغه غازي دولت يې پرې رانسکور کړ، چې مصطفی کمال اتاترک يې په دې درناوی کاوه، چې په اسيایي هېوادونو کې يې د انگرېز سر ټيټ کړی!

په ژوندون يې دې ته اړ کړ، چې د خپلو هېواد والو د وينو تويول ونه ويني، له خپل هېواده مرور شو، ليکن اوس يې د خپلواکۍ کليزې لمانځي!!

شهید ډاکټر نجیب هم همدې پردې پالو ته ډېرې ننوتې وکړې او ان له قدرت هم تیر شو، خو دې پردې پالو د پردیو په لمسون او د پردیو په لاس د آریانا په څلور لاري کې را ځوړند کړ! اوس یې ویډیويي خبرې اوري. هر څوک دا خبره کوي، چې لوی انسان مو په خپله له منځه یووړ!
نو هغه خبره مې را یاده شوه چې یو پوه ویلي دي:
افغان پوهان یا دې ته اړ کېږي چې خپل وطن پریردي او یا دا چې وژل کېږي!!

د ښکلا په ژبه یې اختیاره دا خبره راغله:
له نن وروسته به افغان پوهان نه وژل کېږي او نه به دې ته اړ کېږي چې هېواد پریردي!

ښکلا له ځایه پورته شوه په چیغو چیغو یې وژړل. تصویر یې په ټټر پسې جوخت ونیولو په دروازه کې یې داسې یوه ناره وکړه:

دا غني زما غني
دا د ټول ملت غني
دا د پرمختګ غني!!
دا د پرمختګ غني!!

پای

درنو لوستونکو!!

خپلې نیکې مشورې مو په لاندې ادرسونو راسره شریکولی شئ:

د موبیل شمېرې: ۰۷۷۲۰۲۸۰۵۵ — ۰۷۹۳۴۲۸۶۳۵

فېسبوک پاڼه: *Noorullah Sultanzouy*

ایمل ادرس: *noorullahsultanzoy@gmail.com*

واټس اپ شمېره: ۰۷۷۲۰۲۸۰۵۵